Hlásnik

Spravodaj Mestského úradu Šaštín-Stráže

Ročník X. číslo 1 marec 2009

Tetičko, tetičko,
dajte malované vajíčko.
Ak nedáte malované,
dajte aspoň biele,
sliepočka vám znesie iné.
Na peci v kútku,
na zelenom prútku,
prútik sa zohne,
vajíčko spadne.
Ak mi nedáte,
na stôl nevydáte,
bude vám na peci sedeť
a škaredo hládeť.

Malé žlté kuriatka slávia sviatok jari.
Veľkonočným šibačom nech sa u nás darí.
Nech je u Vás veselo, plný stôl vždy majte
a vajíčka z čokolády chlapcom rozdávajte!

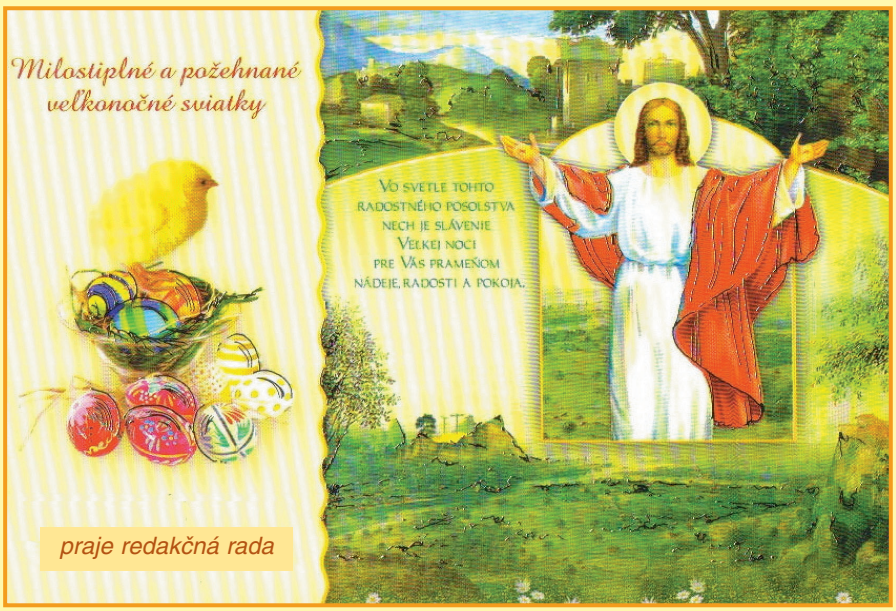

K radu dálších vinšovníkov
aj ja podlá dobrých zvykov
pripojiť chcem - keď nie inšie -
aspoň svoje skromné vinše:
Pekné sviatky, dobrú zhodu,
ženám čerstvú, sviežu vodu,
mužom tiež nech sladko je,
nech si vyjdú na svoje.

10
výročie založenia novín

NÁVRH ROZPOČTU NA ROKY 2009 - 2011

Bežné príjmy		2009	2010	2011
Daňové príjmy - dane z príjmov, dane z majetku		*48 256*	*49 857*	*51 410*
111 003	Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	43 356	44 957	46 410
121	Daň z nehnuteľností	4 900	4 900	5 000
121 001	DzN pozemky	1 360	1 360	1 390
121 002	DzN stavby	3 463	3 463	3 533
121 003	DzN byty	77	77	77
Daňové príjmy - dane za špecifické služby		*2 001*	*2 112*	*2 222*
133 001	Za psa	61	62	62
133 003	Za nevýherné hracie prístroje	12	12	12
133 004	Daň za predajné automaty	0	0	0
133 006	Za ubytovanie	130	130	130
133 012	Za užívanie verejného priestranstva	120	130	140
133 013	Za zber, odvoz a zneškodňovanie odpadu, za uloženie odpadu na OS	1 678	1 778	1 878
Dobeh zrušených daní		*8*	*7*	*7*
139002	Dobeh zrušených daní	8	7	7
Nedaňové príjmy - príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku		*3 067*	*3 216*	*3 301*
212 002	Z prenajatých pozemkov	130	140	140
212 003	Z prenajatých bytov, nebyt. priestorov a za služby s tým spojené	2 937	3 076	3 161
Nedaňové príjmy - administratívne poplatky a iné poplatky a platby		*2 655*	*2 729*	*2 722*
221 004	Administratívne poplatky	2201	2309	2327
222 003	Pokuty	20	15	15
223	Poplatky a platby z náhod. predaja a služieb	434	405	380
Nedaňové príjmy - ďalšie administratívne poplatky a iné poplatky a platby		*12*	*11*	*11*
229 005	Za znečisťovanie ovzdušia	12	11	11
Nedaňové príjmy - úroky z tuzem. úverov, pôž., návr. fin. výpomocí, vkladov		*15*	*16*	*16*
242	Úroky z vkladov	15	16	16
Iné nedaňové príjmy		*213*	*205*	*195*
292 008	Z výťažkov z lotérií a iných podobných hier	103	105	105
292 012	Z rôznych dobropisov, vratky	110	100	90
Tuzemské bežné granty a transfery		26 024	26 641	28 438
312 001	V-projekt - ESF, SR	324	337	346
312 001	Na matrirnú činnosť	227	230	233
312 001	Na školstvo PK	17 030	17 030	18 031
312 001	Školstvo - ostatné príjmy pre školákov	949	949	949
312 001	Na sociálnu pomoc /DD/	7 144	7 734	8 507
312 001	Na stavebný poriadok, M+U komunikácie, ZP	177	179	182
312 001	DD - z lotérií	0	0	0
312 001	Príspevok z recyklačného fondu	122	127	135
312 001	Hlásenie pobytu občanov	51	55	55
Bežné príjmy spolu:		82 251	84 794	88 322

Kapitálové príjmy		2009	2010	2011
Kapitálové príjmy		181	50	50
231	Príjem z predaja kapitálových aktív	31	0	0
233 001	Z predaja pozemkov	150	50	50
Tuzemské kapitálové granty a transfery		250	0	0
322 001	Záväzný limit dotácie zo ŠR / Na autobusové prístrešky 4 ks/	250	0	0
Kapitálové príjmy spolu:		431	50	50

Príjmové finančné operácie		2009	2010	2011
Príjmy z ostatných finančných operácií		7 451	3 900	5 300
453	Zostatok prostriedkov predchádzajúcich rokov - dotácia na pobyt občanov	0	0	0
453	Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov - Voľby, Referendum	0	0	0
453	Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov - školy-MP	0	0	0
453	Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov - školy	0	0	0
453	Prevod prebytku prostriedkov predchádzajúceho roka - mesto, kód 41	0	0	0
454 001	Prevod prostriedkov z RF - VÚB /Údaj pre r. 2009: 4752 VH + 2699 RF/	7 451	3 900	5 300
Tuzemské úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci		0	5 000	0
513 002	Bankové úvery dlhodobé	0	5 000	0
514 002	Ostatné úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci dlhodobé	0	0	0
Príjmové finančné operácie		7 451	8 900	5 300

Bežné príjmy	82 251	84 794	88 322
Kapitálové príjmy	431	50	50
Príjmové finančné operácie	7 451	8 900	5 300
Vlastné príjmy RO s právnou subjektivitou	2 472	2 525	2 525
Rozpočtové príjmy spolu	92 605	96 269	96 197

Rozvojový program pre rok 2009

1. Spolufinancovanie ZŠ Šaštín - rekonštrukcia 5% z RN stavby
2. Vykonávací projekt Domov opatrovateľskej služby Stráže
3. Vykonávací projekt kanalizácie v meste Šaštín-Stráže
4. Zadanie kanalizácie na eurofondy
5. Kamerový systém cintorín Stráže a Šaštín
6. Oprava ambulancie MUDr. Valachoviča - podlahy, maliarske práce, nátery dverí
7. Oprava ambulancie MUDr. Bajtekovej - strop a podlaha
8. Melioračné práce - čistenie potoka a rigolov v meste
9. PD prístavba Domu smútku v Strážach
10. Prístavba Domu smútku Stráže
11. Kúpa osobného auta
12. Rekonštrukcia príjazdovej cesty k ZŠ 1.- 4. ročník Stráže
13. Rekonštrukcia kanalizácie ul. Pri rybníku Šaštín
14. Zakúpenie autobusových prístreškov - 4 kusy
15. Oprava výtlkov ciest a opravy chodníkov
16. Rozšírenie vodovodu - lokalita Bobogdány
17. PD - rekonštrukcia ZŠ Šaštín

Spolu: 9.822.000,- Sk = 326.030,61 eura

Ohliadnutie

Zasa mám dobrú robotu. Pečiem tortu na oslavu. Pýtate sa komu? Nuž náš Hlásnik sa práve dožíva 10 rokov. Zdá sa mi až nemožné, že to tak rýchle ubehlo. Ruka s varechou mi zastáva v kréme, ja privieram oči a vraciam sa pomaly o 11 rokov späť. Vydávať noviny som dostala príkazom. Ten príkaz som prijala nerada, domov som prišla s plačom. Na šťastie vtedy ešte žila moja nebohá maminka a tá ma (už po toľkýkrát) vyviedla zo zúfalej nálady. „Prosím ťa piekne, co rumázgáš? Dycky's dobre slohovaua, tak co si robíš problém z jedných poondzítých novín. Šak články'spísaua ešte jak dzecko!“ Posmelenie mi dali i moje priateľky a v neposlednej rade mi veľmi pomohol pán Ladislav Vrablec, ktorý nado mnou držal ochrannú ruku, keď mi išlo o miesto.

Podnes som mu zato vďačná. S pánom Vrablecom sme cestovali z vyšetrenia zo Skalice, celú cestu mi vysvetľoval, čo mám urobiť ako prvé a aké rubriky by mali noviny obsahovať. Pomohol mi zostaviť redakčnú radu a keďže je vynikajúci výtvarník, navrhol mi i LOGO, aké by mal budúci časopis mať. K vydávaniu Hlásnika veľmi kladne pristupoval i Janko Hladký, vtedy starosta, dnes primátor, ktorý bol zo začiatku i členom redakčnej rady.

Prvé číslo nám na počítači písala Ivanka Katerincová a vytlačila ho miestna tlačiareň pána Šemera. Bolo skôr útle, zopár strán, ale účel splnilo. U čitateľov sa Hlásnik stretol s dobrým ohlasom. Pri druhom čísle som už mala výdatnú pomoc v pani Vikinke Fordinálovej, ktorá vytvorila Detské okienko a stala sa oduševnenou redaktorkou i rozširovateľkou Hlásnika. Cez ňu sa Hlásnik dostal do Nemecka, Bratislavy, Myjavy. Betka Melišová ho posielala do Austrálie a Švajčiarska, ja som ho posielala do Prahy. Moja priateľka Gitka Reháková zomierala na rakovinu a písala mi, že je šťastná, lebo má posla z domoviny - náš Hlásnik - pod hlavou. Hoci nepoznala všetkých, ktorí písali do Hlásnika osobne, z celého srdca ďakovala pánovi Menšíkovi za článok o židovskej komunite. Bola veľmi vďačná za fotografiu pani Feldbaerovej, ku ktorej ako deti vozievali liečivé byliny. Často spomínali s mojím nebohým strýkom Lojzkom, ako do vreca s materinou dúškou primiešali kamene, aby to bolo ťažšie.

(pokračovanie na str. 3)

Ohliadnutie

(dokončenie zo str. 2)

Pani Feldbauerová obsah vreca vysypala a nahnevane kričala: „Das ist nicht materina, das ist špina!“ To všetko si pospomínali, keď čítali príspevok pána Menšíka. Články Rudka Ovečku sú výborným pomocníkom študentov, hlavne čo sa týka fauny a flóry.

OBECNÝ Hlásnik

SPRAVODAJ OBECNÉHO ÚRAD ŠAŠTÍN - STRÁŽE

Vážení spoluobčania!

Obecný úrad v Šaštíne - Strážach sa rozhodol pre väčšiu informovanosť občanov, že bude vydávať Obecné noviny, prostredníctvom ktorých chceme ešte viac informovať občanov v našej obci o celkovom dianí na správe vecí verejných.

Všetci si iste z minulosti pamätáne národné výbory. Bola to sústava orgánov štátnej moci a správy, zodpovedajúce vtedajšiemu riadeniu spoločnosti. V roku 1990, po voľbách do orgánov samosprávy obcí sústava národných výborov zanikla a spravovanie vecí verejných sa rozdelilo medzi štát a samosprávu. To znamená, že verejnú správu teraz zabezpečuje štátna správa a samospráva.

Postavenie obcí, ktoré sú základnými jednotkami samosprávy upravuje v súčasnosti Ústava SR a viaceré zákony. Veď každý volený predstaviteľ samosprávy /t.j. starosta, primátor, poslanec zastupiteľstva/ skladá pri nástupe do funkcie sľub, v ktorom sa zaväzuje dodržiavať ústavu, zákony a ostatné všeobecné záväzné právne predpisy.

Poslanci obecného zastupiteľstva, ako aj starosta obce, sú volení na základe všeobecného a priameho volebného práva, tajným hlasovaním. Ústava zároveň určuje postavenie starostu obce ako výkonného orgánu obce, ktorý vykonáva obecnú správu a zastupuje obec navonok.

Zákon o obecnom zriadení §3 upravuje práva a povinnosti obyvateľov obce pri ich účasti na samospráve obce.

Obyvatelia obce majú právo:
- voliť orgány samosprávy obce /t.j. starostu a poslancov obecného zastupiteľstva/,
- byť zvolení do orgánov samosprávy obce,
- hlasovať v miestnom referende o dôležitých otázkach života a rozvoja obce,
- zúčastňovať sa na zasadnutiach obecného zastupiteľstva a na verejných zhromaždeniach obyvateľov obce a vyjadrovať na nich svoj názor,
- obracať sa so svojimi sťažnosťami a podnetmi na orgány obce,
- používať obvyklým spôsobom obecné zariadenia a ostatný majetok obce slúžiaci na verejné účely /napr. cesty, chodníky/,
- požadovať súčinnosť pri ochrane svojej osoby a rodiny a svojho majetku, nachádzajúceho sa v obci,
- požadovať pomoc v čase náhlej núdze.

Takto vyzeralo 1. číslo Hlásnika v r. 1999.

Nuž a sú čitatelia, ktorí uprednostňujú spoločenskú kroniku. Kto sa narodil, kto vstúpil do stavu manželského, kto nás opustil.

Pri príprave nového čísla zažijeme často i kopu humoru. Stalo sa nám, že s krikom prišla jedna čitateľka, ktorá si za nič na svete neželala, aby bol v spoločenskej rubrike uvedený jej manžel, a ona. Vyhoveli sme jej. Možno zostanú dlhšie mladí ?!

Mnoho ľudí čaká na každé číslo a prečíta ho od začiatku do konca. Iní si v ňom nenájdu nič, čo by ich zaujalo. Vyčítajú nám často, že veľa píšeme o Bazilike, o kňazoch a o Gymnáziu Jána Bosca. Vraj to patrí do Katolíckych novín. Píšeme o našom meste a jeho súčasťou, dokonca jeho srdcom - dominantou je Bazilika Panny Márie Sedembolestnej spolu s kňazmi a gymnáziom, na ktoré by mal byť každý hrdý, lebo bez nich by naše mesto nebolo vôbec známe. Podujatia, ktoré pripravujú, sú vysoko hodnotené a zaujímavé. Nuž, prečo by sme ich nemali uverejniť v Hlásniku.

Isteže, zachytávame i negatívne javy, ktoré sa v meste dejú. Je fantastické - stránky Hlásnika sú už aj na internete. A tak sa mi stalo, že pán Drda z Čiech sa pýta, či som sa už naučila piecť zázvorníky, o ktorých som písala pred dvomi rokmi. Už sa aj stalo, že niekto zabudol Hlásnika vo vlaku, iný ho našiel a článok o tehelni mu veľmi pomohol pri písaní diplomovej práce.

Nuž, ako som povedala, slávime 10 rokov Hlásnika. Som rada, že dielo, ktoré som začala ja, má pokračovanie. Dnes sa už o jeho osud nebojím. Prispievateľov je čím ďalej tým viac. Hoci nie sme odborníci - novinári, vytvárame štvrťročník, v ktorom si každý nájde, čo ho zaujíma. Blahoželám k výročiu a tvorcom želám veľa zdravia, mnoho dobrých nápadov a hlavne veľa verných čitateľov.

Zakladajúci členovia redakčnej rady:
Šéfredaktorka: Elena Ovečková
Redakčná rada: Ján Hladký, Ladislav Vrablec, Jana Kormanová, Silvia Suchá, Mgr. Rudolf Ovečka.

Elena Ovečková

Predstavuje sa vám redakčná rada Hlásnika

Jana Labašová, šéfredaktorka Hlásnika, bytom časť Šaštín. Vydatá, manžel Jaroslav a syn tiež Jaroslav.
Zamestnávateľ: MsÚ Šaštín-Stráže ako vedúca mestskej knižnice. Predtým som 12 rokov pracovala v PLK Smrdáky ako kultúrny referent a knihovník.
Hlásnik sa mi prvý raz dostal do ruky vďaka mojej sestre. V tom čase som pracovala ešte v kúpeľoch. Ako šéfredaktorka Hlásnika som začala pracovať v júni 2005. Z prvého môjho čísla som mala obavy, ale vďaka pani Ovečkovej a všetkým členom redakčnej rady, ktorí mi pomáhali, júnové číslo mohlo ísť do tlače.
Tento rok to už je desať rokov, čo začal Hlásnik vychádzať. Do budúcnosti si želám, aby bol Hlásnik pre Vás zaujímavý a aby ho čítalo čo najviac ľudí.

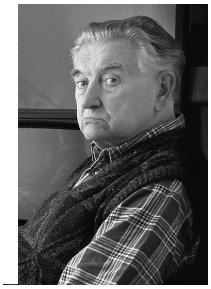

Jozef Fríbort, člen redakčnej rady, 77-ročný, narodil som sa v Šaštíne a tamtiež stále bývam. Študoval som v Gymnáziu v Šaštíne a v Senici, kde som v roku 1952 maturoval. Stal som sa učiteľom a po troch rokoch som prešiel k ČSD, kde som 15 rokov robil výpravcu a potom až do odchodu do dôchodku v Ústave podnikovej výchovy Bratislava ako inšpektor pre školenie.
S manželkou Oľgou rod. Bakičovou máme štyri deti, štyri vnúčatá a jedno pravnúča. Pri práci na železnici som niekoľko rokov pracoval aj v miestnej osvetovej besede. Po odchode do dôchodku som ešte pracoval v redakcii Mariánske zvony. Tieto skúsenosti som potom uplatnil v redakčnej rade Hlásnika a prepisujem články do počítača a po jazykovej korektúre takto idú do tlačiarne na grafickú úpravu a vytlačenie. Toto som robil dodnes a občas napísal nejaký článok. Týmto číslom však s prácou na Hlásniku končím.
Hlásniku prajem, aby bol ozaj spravodajom MsÚ a zaujímavým časopisom pre všetkých občanov.

Mgr. František Havlíček, 65-ročný, bytom časť Stráže, manželka Mária Havlíčková a dcéra Adriana. Bol som učiteľom zemepisu a prírodopisu na základnej škole. Záľuby mám v histórii, jazykoch a v lúštení klasických krížoviek.
Členom redakčnej rady som od r. 2002. Naďalej chcem podľa možnosti prispievať do Hlásnika článkami s historickou tematikou.

Mgr. Jana Kormanová, 57-ročná, bytom časť Šaštín, vydatá, matka dvoch dcér. Som učiteľkou na tunajšej základnej škole. Vo voľnom čase sa venujem turistike (s deťmi z krúžku), odpočiniem si v záhrade a hlavne v lese, keď sama, s manželom či priateľmi zbieram huby.
Členkou redakčnej rady som od roku 2007. Nášmu Hlásniku prajem viac zanietených dopisovateľov a veľa čitateľov.

Ľudmila alebo Ľudka (čítané s t) **Machová,** Mgr. Bývam v Strážach, pochádzam zo Štefanova a predtým som bývala 10 rokov v Senici. V tomto roku oslávim okrúhle výročie dospelosti a 16. výročie sobáša. Mám dve deti (Saška 14, Matúško 3) a manžela Ota.

(pokračovanie na str. 4)

Predstavuje sa vám redakčná rada Hlásnika

(dokončenie zo str. 3)

Na vnúčatá sa teším, ešte si však vychutnávam deti. 7. rok učím v miestnej ŠZŠ, predtým som učila 9 rokov v ZŠ pri PLK v Smrdákoch. Mojou najväčšou záľubou je strihanie, lepenie, výroba dekorácií, vianočných pozdravov a podobných malých radostí, hudba - pasívne i aktívne (akordeón, klavír), od strednej školy zbieram citáty a výroky slávnych. Ak mi popri tomto všetkom, ručných prácach a domácich prácach zvýši chvíľka času, veľmi rada si prečítam dobrú knihu. Keď začal vychádzať Hlásnik, nebola som ešte Strážanka, no pamätám si ho vďaka mojej svokre od prvého čísla. V redakčnej rade som od roku 2004 (aj vďaka „známosti“ so šéfredaktorkou z predchádzajúceho pracoviska) a mala by som pripravovať najmä detské okienko. Rada však píšem o hocičom, napr. o drogách, škole, deťoch... Želám si do budúcnosti, aby bol Hlásnik ešte lepší, pestrejší témami, pútavejší, aby ho čítalo čo najviac ľudí. A ten, kto ho kritizuje, nech prispeje sám.

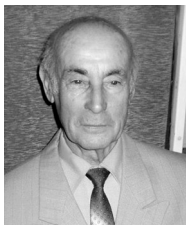

Rafael Menšík - narodil som sa pred 78-rokmi v Šaštíne, kde aj od tej doby bývam. S manželkou Máriou rod. Vajčiovou žijeme v zhode. Mám tri deti, 7 vnúčat a vďaka pravnúčikovi sa hrdím titulom prastarečka.
Vyučený som strojný zámočník u pána A. Šefčika. Pracoval som v Naftových závodoch Gbely, vo Vodohospodárskych stavbách Malacky a v Kameňolome a štrkopieskoch v Šaštíne-Strážach. Od roku 1990 som na dôchodku.
Venujem sa viacerým záľubám - meteorológii, sledujem vonkajšie teploty, rýchlosť a smer vetra, zapisujem si dažďové zrážky. Ďalšou mojou záľubou je počítač a fotografovanie. Veľa voľného času venujem histórii nášho mesta. Navštevujem starších občanov, aby som vedel, ako sa im žilo v minulom storočí, prípadne ich požiadam o historické fotografie.
Veľmi oceňujem občianky nášho mesta, ktoré si Hlásnik starostlivo odkladajú. Teším sa na lepšiu spoluprácu pri tvorbe Hlásnika.

Elena Ovečková, 61-ročná, bytom časť Stráže, Záhorácka 50, syn František, nevesta Danka, vnučky Nikolka a Romanka. Pracovala som ako vedúca knižnice a teraz podľa záujmu kde ma treba. Záľuby: recitovanie.
Pred 10 rokmi som založila Hlásnik a bola som do odchodu do dôchodku jeho šéfredaktorkou. I teraz som členkou redakčnej rady a sem-tam sa mi podarí niečo zosmoliť. Hlásniku prajem veľa dobrých článkov a nech si každý nájde čo mu je srdcu blízke.

Silvia Suchá, bytom časť Šaštín, vydatá, manžel Ing. Ľudovít Suchý, máme tri deti. Zamestnávateľ Gymnázium Jána Bosca, Šaštín-Stráže.
Pred desiatimi rokmi v Gbeloch u svojej priateľky som videla časopis Gbelan. Vtedy som si povedala, prečo by niečo také nemohlo byť aj u nás. Na kultúrnej komisii som to navrhla pani Elene Ovečkovej a ona to už všetko rozbehla. Začiatky boli také aké boli, ale som rada, že sa ma i po desiatich rokoch ľudia pýtajú: „Kedy vyjde Hlásnik?“.
Môj odkaz čitateľom: Je iste veľa toho, čo máte v pamäti, na čo radi spomínate, čo by ste chceli navrhnúť, vylepšiť. Nehanbite sa, podeľte sa, veď to všetko je pre spomienku ďalším generáciám.

Ako by som vám rada dodatočne poďakovala

Moji rodičia sa zoznámili v malebnej dedinke pri Trnave, kde môj otec pôsobil ako žandár. Pretože sa chceli vziať, musel otec nastúpiť službu v inom mieste, nakoľko sobášom získal v obci rodinu, čo bolo v rozpore s výkonom služby. Dostal umiestnenie v Košiciach alebo v Komárne. Moja babička však nemohla dopustiť, aby jej jediná dcéra sa dostala od rodičov tak ďaleko, preto odišla intervenovať do Bratislavy. A podarilo sa. Voľné bolo i miesto na žandárskej stanici v Šaštíne s ubytovaním v dome pani Nemcovej na Novoveskej ulici. Mamička vždy spomínala, že mali výborných susedov, ktorí bývali oproti a to rodinu Polákovú, Tarnócziovú, Erdekovú, Vulganovú a veľa ďalších. Mamička sa starala o domácnosť s dvomi malými deťmi, lebo vtedy pracovalo ešte málo žien, nakoľko muži stačili svoje rodiny zabezpečiť. Ich pohoda však netrvala dlho. Nastalo obdobie prenasledovania kňazov a jedného dňa i otec mal predviesť dôstojného pána zo susednej obce, ktorý sa nijakým spôsobom nemohol previniť, lebo od tejto udalosti si ho viac nikto nevšimol, teda viackrát nebol vypočúvaný. Tatko sa nevedel s tým vyrovnať, že má predviesť dôstojného pána a tak ho išiel dopredu upozorniť. A zavreli ocka.
Vtedy sa ukázalo, akí fantastickí ľudia žili v našom meste. Všemožne sa snažili mamke pomáhať, hoci sa určite v tej neľahkej dobe obávali. Keď ju pozdravili na ulici podaním ruky, ostala jej v nej väčšia či menšia suma peňazí. Pravidelne jej prispievala celá rodina Wotzyových, u ktorých sme neskôr bývali. Pomáhali i moji starí rodičia. Dva či trikrát do týždňa posielali vlakom tri alebo päťlitrovú patentnú kanvu s mliekom, lebo mali vtedy ešte kravičku. Toto mliečko k nám chodilo ešte dlho po tom, ako sa môj tatko vrátil, až kým sa jedného dňa kanva vo vlaku stratila.

Otec autorky ako spolujazdec na motorke.

Keď sme boli so susedami a s mamkou na púti v Marianke, ja som vrešťala pri nejakom stánku, že chcem bábiku. Mamka si nemohla dovoliť, aby sa peniaze míňali na daromnosti. Vzala ma pani Tarnócziová za ruku a sama mi bábiku kúpila. Neskôr som ju zabudla na dvore v kríku a keď som ju po niekoľkých dňoch našla, zostali mi v ruke iba biele piliny.
Mama chovala prasiatko a bolo treba ísť do mlyna zomlieť šrot. Vedela, že v susednom mlyne u Vulganov by za túto službu nevzal nikto ani korunu, a tak išla na druhý koniec obce k Brunovským. *(pokr. na str. 5)*

Ako by som vám rada dodatočne poďakovala

(dokončenie zo str. 4)

Pán mlynár si nechal pred svojimi tovarišmi zaplatiť, avšak išiel svojej zákazníčke s mechom pomôcť a pritom jej peniaze vrátil.

Pán Behanec na ceste k námestiu.

Raz v noci sa zobudila na veľký šramot vo dvore a so strachom sa potajomky išla pozrieť na verandu. Zbadala, že chlapi skladajú za domom drevo od lesákov a potom cez deň akoby náhodne prechádzali okolo a ponúkli sa domácej panej s pomocou s rezaním a ukladaním dreva. O niekoľko dní sa podobná udalosť zopakovala s uhlím na zimu.

Otec bol vo väzení deväť mesiacov, nikdy nám o tom nerozprával, ale viem, že tam sa naučil pliesť koše z vŕbového prútia a niekedy si v tichosti urobil nejakú postavičku z chlebovej striedky. Veľa rokov si dopisoval so spoluväzňom Petrom, ktorý ho v dubčekovskej dobe nabádal požiadať o rehabilitáciu. Otec však povedal, že nič na svete by mu nevrátilo to, čo stratil.

Tieto moje krásne spomienky na moje detstvo sú síce v podstate smutné, ale nezištná pomoc našej rodine v núdzi zanechala vo mne tie najkrajšie a najšľachetnejšie spomienky na spoluobčanov, ktorí svojou ľudskosťou a šľachetným srdcom, i keď nemali žiadne majetkové bohatstvo, dokázali sa aj s tým málom čo mali podeliť a pomôcť ľuďom v núdzi.

Daniela Svitáčová

Otvorme srdcia pre lásku

Ako túžobne očakávali hlavne naše deti zimné mesiace, bohaté na zimné radovánky a športy, ktoré charakterizujú hlavne sánkovačky, stavanie snehuliakov, lyžovanie, korčuľovanie a cvičenie sa vo vytrvalosti pri hokejových stretnutiach na zamrznutom rybníku, či na „Bagri“, tak sa už nemôžeme dočkat' po tuhej zime, dá sa povedat', na pekné jarné dni, bohaté na slnečné lúče, ktoré nás vytiahnu z našich príbytkov. S radosťou by sme sa chceli dať už do prípravných jarných prác v našich záhradkách, na priedomí alebo na poliach.

Áno, prichádza už ten správny čas, kedy plánujeme čo zasiat', čo zasadit', aby nám práca a námaha priniesli v konečnom dôsledku očakávané uspokojenie a bohatú úrodu. Pripravujeme si tú najvhodnejšiu zeminu, od ktorej očakávame, že semienka a priesady, ktoré do nej vložíme, sa mnohonásobne rozmnožia a my budeme spokojní a s vďačnosťou oslavovať nášho Darcu, že nám doprial teplé slniečko a užitočný výdatný dážď pre naše rastliny. Či môže byť niečo radostnejšie pre milovníkov krásy, keď kvietky v záhradkách, kvetináčoch zakvitnú očarujúco mnohofarebnou krásou a vydajú ľúbeznú vôňu široko ďaleko?

(pokračovanie na str. 6)

Pani Mária Rabarová

Keď sa mi po pamäti prehánajú spomienky na ľudí, ktorí ma niečím upútali, nadchli, často sa mi vynára tvár pani Rabarovej. Hoci ju už roky nevídam, vždy mi čosi vraví - napíš o nej, je to výnimočná žena. Nie, neupúta vás svojím výzorom. Maličká, útla, po úraze napáda na nohu, tvár už samozrejme poznačená stopou času, veď sa tohto roku dožila už 91 rokov. Za napísanie príbehu stojí jej život, prežitý po boku svojho milovaného manžela Silvestra, ktorého sté nedožité narodeniny sme si pripomenuli okolo Vianoc. Jeho meno nie je starším v Šaštíne neznáme. Bol to pán učiteľ a organista. Bol ním dlhé roky a tiež nacvičoval spevokol v našom meste. V časoch komunistických čistiek bol však zo školských služieb prepustený a živil svoju rodinu z platu organistu a pritom pracoval istý čas v pekárni a u ČSAD ako naftár. Pritom všetkom mali 4 deti, takže manželka musela robiť priam zázraky, aby bolo na všetko, čo dorastajúce deti potrebovali. Všetky deti vyštudovali vysoké školy.

A práve tu by som chcela vyzdvihnúť osobnosť a veľkosť tejto útlej ženy. Chytala sa každej práce, ktorá sa jej naskytla. Asi 5 rokov bola zamestnaná na hydinárskej farme. Prácou doma vedela dorobiť korunu. Ako žena organistu piekla tisíce vianočných oblátok. Pamätám si, že sme ich ako deti roznášali úhľadne zabalené s pozdravom „od pána rechtora“. Domáci nám dali menší peniaz pre nás a väčšiu korunu pre pána rechtora. Obišli sme celú dedinu. Okrem pečenia oblátok vedela takmer všetky ručné práce aké na svete existujú. Prekrásne šila. Celé roky šila ľuďom perové paplóny. Podnes pod nimi spáva celá moja rodina. Deti je dohovárali, že jej to škodí zdraviu, aj stroj jej zobrali, ale ona sa dala vždy prehovoriť, aby ľuďom pomohla. Jej ruky nevedeli odpočívať. Plietla či háčkovala pre svoje deti, vnukov, pravnukov. Vždy to vedela vykúzliť tak, že to malo i módny „šmrnc“. Poznala som ju z knižnice ako neúnavnú čitateľku. Prečítala stovky kníh, mali sme sa vždy o čom rozprávať. Hoci je pani Rabarová odo mňa o 34 rokov staršia, stali sme sa kamarátkami. Mám na ňu pekné spomienky nielen v srdci ale i v byte. Povyšívala mi totiž celé súpravy v rôznych farbách. Nech je móda aká chce, ja mám najradšej prestreté obrusy, ktoré mi pripomínajú toho, čie šikovné ruky to robili. A tak hoci ste už dlhé roky preč zo Šaštína, v Bratislave u svojej dcéry, Vaše krásne ručné práce mi Vás stále pripomínajú.

Blahoželám Vám ku Dňu matiek a želám Vám veľa zdravia, šťastia a dobrej pohody.

Elena Ovečková

Otvorme srdcia pre lásku

(dokončenie zo str. 5)

Je naším veľkým šťastím, keď sa však nespoliehame iba na naše snahy, ale že naša myseľ sa sústreďuje a vedie k Tvorcovi všetkého živého a všetkej krásy, ktorý posilňuje a podporuje naše námahy, aby všetko do čoho sa pustíme s Božou pomocou dosiahlo očakávaný úspech. Je nám tiež známe, že pri všetkých úspechoch nám nesmie chýbať láska. Je to pohon, ktorý nás núti tvoriť, je to nádherný vzťah k prírode, k blížnemu a k všetkému tvorstvu, no hlavne Pôvodcovi všetkej krásy, lásky a obety. Práve v týchto dňoch si budeme pripomínať nesmiernu obetu lásky k nám, keď smrťou na kríži dokázal ako nás miluje a že mu záleží na každom jednom z nás. Snažme sa uveriť a ďakujme mu, že víťazným zmŕtvychvstaním nám zabezpečil slávne vzkriesenie i pre nás a blaženú večnosť po skončení nášho pozemského života. Pracujme teda na sebe, aby sme všetko, čo konáme, vykonávali radostne a s láskou a vo všetkom nech nás vedie Kristova láska. Svoje nezabudnuteľné dielo - Božská komédia - Dante končí slovami: **„Mojím prianím, chcením láska otáčala, z ktorej slnko pohyb má aj hviezdy všetky“.** Zamyslime sa, čo otáča a hýbe nami a našimi bytosťami...

Otvorme srdcia pre lásku! Snažme sa porozumieť jeden druhého, pomáhajme si v ťažkostiach, radujme sa z úspechov blížnych, navštevujme starých a chorých, prinášajme im Kristov pokoj do ich domovov a Kristovo svetlo do ich sŕdc, aby sa necítili opustení, ale uistime ich, že na nich niekto myslí a má ich rád. Buďme hrdinami sŕdc! Každý jeden z nás ním môže byť i keď nevynikáme zvláštnymi osobnými vlohami. Posilňujme svoju vôľu vnútorným, duchovným životom a budeme vzrastať v láske a ochote obetovať svoj čas, svoje schopnosti, svoje talenty pre dobro nášho farského spoločenstva, ktoré to naliehavo potrebuje. Uchráňme našu farnosť od ľahostajnosti a vlažnosti vo viere v nášho Pána a držme sa naliehavej výzvy a hesla : „Dedičstvo otcov, zachovaj nám Pane“! Naším hrdinstvom lásky, ktorá je dušou všetkého krásneho bude, keď naše mesto kultúrne i duchovne zosilnie a život v ňom si povšimnú mnohí návštevníci, domáci i zahraniční, keď prídu a nájdu u nás pre seba pohodu tela i duše.

Nech Duch Svätý otvorí srdcia pre lásku ku všetkým, ktorí ochotne prijmú naše ponuky. Tak smelo do toho!

M. Tumová

Návrat k Vianociam a jeho zvykom

Keď sme boli malí, naša babka nám rozprávala, ako na Štedrý deň chodili do lesa kŕmiť spevavých vtáčikov.

Okolo obeda, aby nezavadzali pri prípravách na štedrú večeru a prešiel im čas čakania na darčeky, otec ich zobral na cintorín zapáliť sviečky. Keď všetkým z rodiny a známym pozapaľovali, odobrali sa do lesa, kde mali vybraný strom a tam povešali vtáčikom jabĺčka, slnečnicu zaliatu do loja a podobné dobroty. Keď sme si to s bratom vypočuli, poprosili sme babku či by nás nezobrala na Štedrý deň na takúto prechádzku. Už je to päť rokov, čo každý Štedrý deň chodíme s babkou najprv na cintorín a potom do „búranského“ lesa na nami zvolený strom nakŕmiť vtáčikov. Máme to ako peknú vianočnú tradíciu s babkou a spomienkou na naše detstvo.

I+J Macenauer

Muzikant

Ďalším vynikajúcim muzikantom, po pánovi Antonovi Hricovi, v našom meste bol i pán **Štefan Polák.** Nie, že by som až tak rozumela hudobnému umeniu, ale pamätám si, ako mu „ruky i žilky“ hrali, keď som ho videla hrať na cimbale v „šenku u Krchňavých“ (t.č. Piváreň u Vacha). Požiadala som jeho synov o zaspomínanie si naňho.

1. Kde to všetko začalo?

Otec sa narodil v roku 1920 v chudobnej rómskej rodine. Boli štyria súrodenci, dvaja chlapci a dve dievčatá. Jeho otec Juraj, môj stareček, bol talentovaný na hudbu. Vedel hrať na husle, basu a heligónku. Mal možnosť ako prvý z rómskej komunity chodiť do školy. Jeho otec, môj prastareček, bol kováčom. Robil podkovy, reťaze a rôzne poľnohospodárske náradie pre sedliakov. Mali možnosť si zarobiť peniaze, aby mohli svoje deti dať do školy. Stareček Juraj sa u židov vyučil krajčírom.

2. Zdedil po svojich rodičoch hudobný talent?

Môj otec a strýc Fero vychodili päť ľudových a dve meštianky. Talent mali po svojom otcovi. Ten ich postupne naučil hrať na husle. Otec navyše sa učil hrať na cimbal. Na heligónku sa naučil od starečka. V roku 1943 sa oženil s mojou maminkou, ktorá pochádzala zo Smolinského. Mala veľký talent na spev. Jej otec, môj dedo, ju dal slúžiť do Bratislavy, aby mala možnosť dostať sa k spevu. Po náhlej smrti svojej sestry Rózky sa už do Bratislavy nevrátila a založili si spolu s otcom rodinu. V roku 1944 som sa narodil ako prvý. Potom sestra a môj brat Juraj. Talent sme zdedili po rodičoch. Ja som sa chodil učiť k pánovi Rabarovi s bratrancom Ferenčíkom a Štefanom Olšákom. Potom sme prešli do hudobnej školy do Břeclavi. V Šaštíne nás bolo viacej, ktorí sa učili hrať na husle. Pán Rabara nás skĺbil a začali sme nacvičovať Tichú noc na polnočnú vianočnú omšu. V škole nás dal dohromady pán učiteľ Polák. Hrali sme detskú cimbálku. Na cimbal hral Ivan Budke, no a pri tom nám začal pomáhať môj otec. Otec sa po fronte spojil s pánom Antonom Hricom a chodili hrávať na svadby, zábavy aj fašiangy.

Teraz sa vrátim ku škole, kde vznikol spevokol, v ktorom účinkovala aj moja maminka. *(pokr. na str. 7)*

Muzikant

(dokončenie zo str. 6)

Spievala aj v kostolnom spevokole. Neskôr v roku 1959 som sa išiel aj s Ferenčíkom učiť za baníka. Cimbálka sa potom rozpadla. Pokračovali sme na Morave v Hodoníne a v Dubňanoch v učňovskej cimbálke a dychovke. Otec dal učiť brata Juraja na harmoniku k pani Kormanovej. Neskôr pán učiteľ Polák a pán Švoňava založili súbor Borinka, kde účinkoval môj otec, strýc, pán Halás, pán Macháček a pán Olšák. Keď sme prišli domov na návštevu, vždy sme si spolu zahrali.

3. Pamätám sa, že vám zahynula matka. Ako to otec vtedy zvládal?
V roku 1972 sa stala tragická udalosť mojej maminky. V tej dobe som si už staval dom v Šaštíne. Bolo to ťažké. Otec bol z toho zdrvený. Potom ochorel a prestal hrávať.
4. Ako sa potom ďalej dedil talent?
Brat Juraj si potom založil kapelu. Hrával s pánom Hladíkom. Po pánovi Hricovi začal sprevádzať Turkov. Brat má dvoch synov Juraja a Martina. Teraz hrajú oni v kapelách. Moja dcéra Dáška sa tiež učila na husle. Po nastúpení na zdravotnú školu toho nechala. Je vydatá a venuje sa diaľkovému štúdiu v zdravotníctve.
5. Pamätáte sa na jeho obľúbenú pieseň?
Obľúbených piesní mal viacej.
6. Spomínate si na nejakú historku s ním?
Veselé historky boli, keď sme boli všetci doma na víkendy. Spolu sme hrávali na dvore. Koncertovali sme starým rodičom. Chodil k nám pán Olšák aj pán Hrica. Bývalo veselo. Po ich smrti to všetko skončilo.
To by bolo asi všetko, čo mi zostalo v pamäti na celú našu rodinu.

Štefan Polák, starší

Pridávam fotografiu z osláv 1. mája a fotografiu spevokolu s pánom Švoňavom, kde je i moja maminka, ako spomienku na nich.
Ďakujem za spomínanie a nedá mi nespomenúť, že je obdivuhodné ako vaši starí rodičia urobili všetko preto, aby sa ich deti mohli vzdelávať. Určite v tej dobe boli pre mnohých vzorom. Česť ich pamiatke!

Silvia Suchá

A zase bolo veselo

„Išlo prasa, krava, kôň, kohút, sliepka, pes, išli všetky zvieratá na maškarný ples...“
Zvieratá, šašovia, princezné, indiáni, víly, ježibaby a ďalšie postavičky sa zišli 15. februára 2009 v telocvični ZŠ Šaštín-Stráže na maškarnom plese.

Masky, rodičia ale i ostatné deti netrpezlivo čakali na otvorenie plesu.To bolo tento rok nezvyčajné. S údermi 14-tej hodiny prišli do telocvične traja šašovia, ktorí sa postarali hneď po úvodnom vystúpení mažoretiek z CVČ a Hip-hop trio o výbornú náladu.

S deťmi tancovali, spievali šašovskú hymnu „Keď si šťastný“. Pripravili pre masky zaujímavé súťaže. Deti z MŠ, prvých a druhých ročníkov súťažili v tanci. Masky tretích a štvrtých ročníkov si zmerali sily v nafukovaní balónov, pričom im výdatne pomáhali rodičia. Odmenou súťažiacim boli nielen sladkosti ale aj veľký potlesk.
Samozrejme všetko sa dialo na parkete, sledovala odborná porota zložená zo zástupcov rodičov. Tá vyberala najkrajšie masky. Treba povedať, že úloha poroty bola ťažká, pretože všetky masky boli pekné. A tak každá z nich dostala odmenu.

No a čo by to bol za „maškarák“ bez poriadnej tomboly? Všetci tí, čo si kúpili tombolové lístky a najmä tí čo vyhrali, mali určite radosť z pekných cien. Za tie treba poďakovať sponzorom našej školy. Sladkosti, darčeky i výhry boli rozdané, deti šťastné a veselé. A práve to bol ten vhodný čas na začiatok valentínskej diskotéky. Na nej sa na parkete vyzvŕtali nielen malé deti ale i deti II. stupňa.
O program diskotéky sa postarali členovia žiackeho parlamentu a tanečné skupiny Cigánske srdce, Sastin Pirates, Hip-hop trio, Thrue gils a Kočky, ktoré predviedli moderné tanečné štýly.
Čo dodať na záver? Azda len to, že dúfame, že sa deťom maškarný ples páčil, spolu s rodičmi sa dobre zabavili a už sa všetci tešíme na budúci „maškarák“

Mgr. Iveta Ryčovská

Turci pre ľudí

Po roku opäť nastal fašiangový čas. Hoci za nie veľmi dobrého počasia chalani sa vyzdobili a pobrali do ulíc poveseliť spoluobčanov. Utorňajšou zábavou sa skončil čas veselosti, karnevalov a maškarných plesov. Nastáva nám pôst. Tento odchod plesov bolo treba pekne osláviť. O prarádu sa postaral p. Rudolf Štefanec, keď sa na turkovskej zábave objavil poriadne ustrojený v bielej námorníckej uniforme. Zase niečo nové. Týmto by som chcel aj upozorniť na dobročinnú činnosť šaštínskych turkov. Po vyplatení všetkých potrebných náležitostí sa nám podarilo ušetriť 410 eur. Z toho za 10 euro sa nakúpili sladkosti do materskej školy. Ďalších 400 euro sa rozdelilo medzi Nicol Samekovú (4 r.) a Luciu Bednárovú (17 r.), ktoré to určite potrebujú viac ako niekto iný. Ďalej by som chcel poďakovať všetkým spozorom, ktorí boli ochotní nás podporiť a my sme mohli s radosťou pomôcť iným. Sú to nasledovní sponzori:
XELLA Šaštín, Mesto Šaštín-Stráže, U Templa (p. Macenauerová), BOAN-VKP (p. Bolebruch), sl. Martinka Štefancová, RABAK (p. Bakič), Piváreň u Andelú (p. Vachová-Staňková), AUTOMOTO (p. Augustín), KOVOTVAR Kúty, p. Násada, JUDr. Fasura Radoslav, HEJS (p. Havlová), JUDr. Lehotský Štefan, p. Rudolf Šedivý, p. Ladislav Sokol, Textil a obuv u Romana, Večeierka Šaštín, MVDr. Ivan Miča, Farby a laky (p. Michalovič), Potreby pre domácnosť (p. Holický), Záložňa p. Jureňová, Uhoľné sklady Šaštín, Regina Mode (p. Prachárová), 101 drogéria, p. Milan Komorník, TATRACHEMA, p. Schneider, Piesky Šaštín, KLENOTY (p. Halásová), Predajňa sviečok Šaštín, YOMEN (p. Menšík, p. Mário Klempa, p. Alojz Polák, MUDr. Ján Bajtoš. Reštaurácia Jednička (p. Šimková), MUDr. Silvia Ožvoldíková, p. Mešťánek, ESTETIK (p. Mach), Kaderníctvo (sl. Šimeková), Kaderníctvo (p. Skokánková-Rava-sová), Kaderníctvo (p. Richtarechová), Hudobniny (p. Juračka), Kvetinárstvo (p. Kollárová), p. Ferdinand Polák, Silvia a Peter Samekových, p. Schmaus Kúty, Lekáreň RNDr. Ľudovít Fasura, p. Polák Patrik Kúty, p. Šefčík Pavol, p. Vladimír Fráner, p. Ferdinand Korman, p. Vávra, p. Michal Daniel, Lagúna Bar, Monarch, ELMONT (p. Chocho-láček), p. Rudolf Štefanec ml., p. Rudolf Štefanec st., Lekáreň PhramDr. J. Saksún, Mäsiarstvo ALMAT, Mäsiarstvo p. Minárik, KAV HURBAN, p. Gembešová Júlia, Papierníctvo (p. Slováková), ELEKTROMIX p. Brunovská, Pohostinstvo u ŠiPa, Harmónia (p. Došeková), p. Ivan Černý, p. Milan Packa, p. Lýdia Černá, MUDr. Šipoldová, p. Rudolf Bakan, Kozmetika (p. Ivana Katerincová), p. Peter Novák a p. Ján Bartal.

Za turkov René Bünger

Karneval v MŠ v Strážach

20. februára si v jedálni materskej školy v Strážach pripravili učiteľky, rodičia a deti krásny podvečer plný zábavy v karnevalových maskách. O podarenej zábave detí svedčia aj tieto fotografie.

Promenáda na úvod.

V rytme tanca.

Kým sa masky nerozutekali.

Šťastní výhercovia toamboly.

Za sponzorskú pomoc pri jeho príprave si zaslúži poďakovanie: p.Bača, MUDr. Bajtoš, p.Bakanová, p.Baránek, p.Bílá, p.Bolebruch, p.Drusan, PharmDr.Fasura, p.Halásová, p.R. Havlíček, p.Holický, Hurbanovci, p.Ľ. Javorík, p.Knapcová, p. Kollárová, p.Komorník, p.Korman, Ing.Lisinovič, p.Lukáčová, p.Matulová, p.Medlenová, p.R. Menšík, p.Mešťánek, p.Násada, p.F. Ovečka, MUDr.Ožvoldíková, p.Prachárová, PharmDr.Saksun, p.Sekáč, p.Slováková, p.Sobolová, sl.Suchá, p.Štefancová, p.Šturlová-Mach, p.Vizváryová, p.Zváč, ALMAT, HEBEL, Hudobniny, Lagúna bar, Mäso-úd. Minárik, Mest. úrad, Odevy Táňa, PCP, Rešt. Jednička, Rešt.Ľubica, Roman-textil, Stav. spor., Svad. salón Zuzana, Tatrachema, VIP bar, XELLA a ďalším.

za rodičov Ľudka Machová

Šikana a co s ňou?

§ Ak si obeťou šikanovania, musíš to čím skôr oznámiť dôveryhodným dospelým a chrániť sa!
§ Ak je šikanovaný niektorý tvoj spolužiak, nie je správne schvaľovať agresívne správanie spolužiakov.
§ Nie je správne ani odsudzovať niekoho, kto je iný, možno menej sympatický, slabší, má iné názory a záujmy, má fyzický alebo iný handikep.
§ Nie je správne mlčať, keď cítiš nespravodlivosť, nečestnosť, ponižovanie druhých.
§ Nie je správne nechať sa ovplyvňovať alebo presvedčiť agresormi, aby si mlčal.
§ Nie je správne nečinne sa prizerať, alebo byť ľahostajný, keď sa staneš svedkom šikanovania. Keď niekto ohlási šikanovanie, vôbec to neznamená, že je slaboch. Naopak, dokazuje to, že sa nebojí a má dosť sebavedomia, aby sa šikanovať nenechal.
§ Ak vieš, že je v tvojom okolí niekto šikanovaný, povedz to rodičom, triednemu učiteľovi, koordinátorovi protidrogovej prevencie, výchovnému poradcovi, alebo niektorému inému dospelému, ktorému dôveruješ a o ktorom vieš, že bude situáciu riešiť.
(spracované so súhlasom podľa materiálov z CPPPaP v Senici)

Prajem vám, aby ste sa nikdy nestali obeťou šikanovania. Ak by sa niekto o to pokúšal, reagujte čo najskôr, než príde k niečomu vážnemu. Buďte pripravení brániť sa a nedajte šancu tzv. agresorom, ktorí si krátia čas ubližovaním iným.

Stranu pripravila
Mgr. Ľudka Machová

Detský kútik - kienk

O veľkonočných zvykoch som toho už v predchádzajúcich ročníkoch napísala dosť. Tento rok som vám, deti, pripravila obrázok veselej kačičky. Skúste si podľa toho vľavo nakresliť svoj vlastný. Pomôže vám pri tom štvorcová sieť pod obrázkom. Držím vám palce! Ak by sa vám to nepodarilo na prvý pokus, nezúfajte a skúste to ešte raz. Obrázok kreslený ceruzkou sa dá predsa vygumovať.

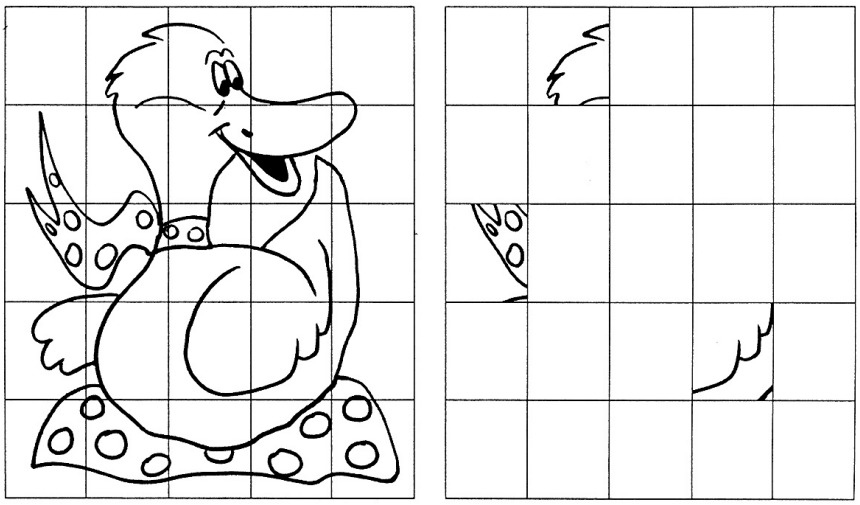

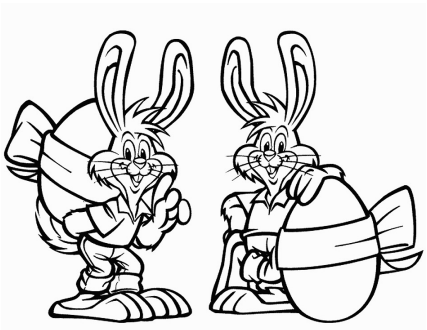

Paulini a Šaštín

Ako je vo všeobecnosti známe, šaštínsku baziliku a kláštor dali postaviť rehoľníci paulíni a preto bude dobré, ak si povieme niečo z histórie vzniku tejto rehole.

Medzi staré uhorské rehole patria i paulíni, ktorých zakladateľom bol ostrihomský kanonik Euzébius. Tento pochádzal zo šľachtickej rodiny. Roku 1238 bol vymenovaný za ostrihomského kanonika a prežil i tatársky plen v Uhorsku, ktorý mal takýto priebeh:

Pod vedením Batu chána podnikli v r. 1236 vojenské hordy Tatárov výpravu do Ruska, kde po viacerých víťazstvách nad rusko-kumánskymi vojskami dobyli mesto Kyjev. Kumáni pred Tatármi ušli do Uhorska. Tatárske sily sa rozdelili na viac častí a jedna z nich pod vedením Ordu chána vtrhla do Poľska a v bitke pri Lechnici porazila sliezskeho vojvodu Henricha a cez Moravu prenikla na slovenské územie. Dňa 11. apríla 1241 sa stretli v bitke pri Slanej uhorské vojská s Tatármi, ktorí ich obkľúčili a na hlavu porazili. V bitke padol kráľov brat Koloman, nitriansky biskup Jakub a mnoho iných osobností. Uhorský kráľ Belo IV. so svojimi najvernejšími nasadol na najrýchlejšie kone a život si zachraňoval útekom z východného Slovenska na západ, odtiaľ do Rakúska a nakoniec na dalmátske ostrovy, z ktorých posielal zúfalé výzvy o pomoc západoeurópskym panovníkom i pápežovi, ale márne. Pospolitý ľud sa pred Tatármi zachraňoval útekom na hrady, ako Nitra, Trenčín, Bratislava a pod., alebo hľadal záchranu v horách. Tatári vyplienili všetko, čo im prišlo do cesty, tiež mnohé kostoly a kláštory. Na veľké šťastie tatársky plen trval na Slovensku len viac ako jeden rok, pretože v lete 1242 zomrel chán Ogotaj a Batu si robil nádej na nástupníctvo. A tak Tatári z Uhorska odišli a viac sa k nám už nevrátili. Hoci tatársky plen trval iba jeden rok, v pamäti slovenského ľudu ostal až po dnešné dni.

Vráťme sa však naspäť k paulínom a Euzábiusovi. Euzébius sa so súhlasom ostrihomského arcibiskupa Štefana II. zriekol kanonikátu a utiahol sa do Pilišských hôr, kde žil ako pustovník. Jeho príklad nasledovali mnohí ďalší nábožní muži a tak v 13. storočí vznikli prvé eremitóriá bratov pustovníkov sv. Pavla Tébskeho. Euzébius zomrel 20. januára 1270.

V roku 1308 potvrdil rehoľu paulínov pápež Klement V. a veľkým podporovateľom rehole bol i uhorský panovník Ľudovít I. Veľký. Za jeho vlády vznikli na Slovensku paulínske kláštory v Horných Lefantovciach, kláštor sv. Jána, v Gombaseku (dnes Slave, okr. Rožňava) kláštor fundovaný Bebekovcami a v Marianke pri Bratislave. V Marianke paulíni pôsobili nepretržite 400 rokov. Po bitke pri Moháči r. 1526 okupovali Turci veľkú časť Maďarska a zničili viaceré paulínske kláštory. Preto paulíni pred Turkami opustili i kláštor sv. Vavrinca a odniesli so sebou na sever telo sv. Pavla Tébskeho. Vzácne relikvie boli po určitý čas v Marianke, potom sa dostali do Trenčína, kde vyhorel kostol, v ktorom boli vzácne relikvie uložené.

Okrem už uvedených a ďalších kláštorov mali paulíni tiež v Trnave rehoľné filozoficko-teologické učilište. Na pozvanie ostrihomského arcibiskupa Imricha Eszterházyho prišli paulíni v r. 1733 do Šaštína a prevzali starostlivosť o kaplnku s milostivou soškou, pre ktorú sa rozhodli postaviť kostol, ktorý by bol dôstojným stánkom pre ňu. V roku 1736 predal gróf Jozef Czobor celé Šaštínske panstvo manželovi cisárovnej Márie Terézie Františkovi Lotrinskému, čím sa stal Šaštín, s celým panstvom, majetkom Habsburgovcov. Projekt kostola a kláštora vyhotovil vtedajší významný architekt – trnavský rodák a pavlínsky kňaz Matej Vépy. Stavba kostola sa začala v r. 1736 pod vedením cisárskeho staviteľa Johanna Damianiho, ale neskôr pokračovala pod priamym vedením Mateja Vépyho. Podrobnejšie o priebehu stavby kostola, kláštora a osude paulínov bolo už písané v jednom z minulých čísel Hlásnika.

Podľa starších prameňov spracoval
Mgr. František Havlíček

Cholera na Šaštínskom panstve

Veľkým zdravotným problémom v 18. storočí boli na Slovensku epidémie moru. Najpovestnejšou sa stala epidémia cholery v roku 1831, ktorá síce trvala krátko, ale priniesla značné obete na životoch ľudí. Cholera prenikla z Kaukazu do južného Ruska a odtiaľ sa dostala aj k nám. Bola sprevádzaná fámou, že páni chcú otráviť ľud, čo vyvolalo na východnom Slovensku tzv. cholerové povstanie. Vypuklo v Zemplínskej župe 25. júla 1831 a odtiaľ sa rozšírilo po celom východnom Slovensku. Povstalci pálili panské kaštiele a zaberali panskú pôdu. Nakoniec bolo povstanie vojskom potlačené a s povstalcami kruto zúčtované - 119 ich bolo obesených a ďalšie desiatky boli dlhoročne väznené.

Na Šaštínskom panstve vypukla cholera začiatkom augusta 1831. V Čároch sa objavila 2. augusta u Martina Pichlera a v priebehu 24 hodín sa rozšírila aj do Smolinského, Kútov, Stráží a do 7. augusta bola aj v Šaštíne. V r. 1831 žilo na panstve 19.200 ľudí, z ktorých ochorelo na choleru 3.318 osôb. Nákaze podľahlo 1.817 ľudí. V Šaštínskom panstve boli najviac postihnuté Kúty, kde zomrelo až 271 obyvateľov, v Šaštíne zomrelo 238 osôb, v Dojči 190 ľudí a je zaujímavé, že do Brodského sa dostala až koncom augusta a istý čas sa vyhýbala i Štefanovu.

Proticholerové opatrenia boli prísne. Každá obec si musela najať 4-6 opatrovateľov chorých a 2-3 hrobárov. Ďalej musel byť v každej obci zvláštny cintorín obohnaný širokými priekopami. Nemali pochovať skôr, než si boli istí, že ľudia sú skutočne mŕtvi. Mŕtvych pred zakopaním museli ešte posypať nehaseným vápnom. Šaty im museli spáliť alebo zakopať. Ďalej bolo nariadené chorých sústrediť do jedného domu, aby sa nákaza nešírila medzi ďalšie osoby. Chorí si museli do určeného domu zobrať svoje periny a pre veľmi chudobných bol richtár povinný zabezpečiť slamu na ležanie. Na Šaštínskom panstve liečili chorobu rozličným spôsobom. Podľa jedného bolo treba roztĺcť horčicu, gáfor, cesnak a korenie, naložiť to všetko do lúhu a nechať destilovať 24 hodín na slnku alebo na ohni. Touto tekutinou bolo potrebné natierať podbrušie, miesta pod kolenami a okolie srdcovej dutiny chorého. Podľa iného receptu sa mali chorým prikladať na srdce náplasti z obyčajnej smoly a žltého vosku, čo musel chorý nosiť na sebe tri týždne bez odňatia. Všetky tieto metódy liečenia však boli veľmi málo účinné. Cholera tiež veľmi skomplikovala vykonávanie poľných prác, strihanie oviec a pod. I cez všetky proti epidemické opatrenia ľudia zomierali, napr. i šaštínsky strážca stajní Václav Čech, bištavský strážca teliat Jozef Glokura, najdúch Jozef Zajíček, hájnik Pavol Morávek a sluha, ktorý mal na starosti kone, Martin Lídek. Na panstve bol nedostatok octu ako dezinfekčného prostriedku, málo bolo dosák na zhotovovanie truhiel a mäsa pre výživu obyvateľov.

(pokračovanie na str. 11)

Cholera na Šaštínskom panstve

(dokončenie zo str. 10)

Chýbali aj lekári. Do 25. marca 1831 bol na panstve okrem starého lekára Dinovského panský lekár Beck, židovský lekár Beakl a ešte jeden židovský lekár. Viedenské riaditeľstvo žiadalo zriadiť na panstve špitál, ktorý však pre predsudky obyvateľstva zostal prázdny, hoci mal izbu s niekoľkými posteľami, hlavne pre cudzincov. Nedôveru voči vojenskému špitálu okrem iného vyvolala i udalosť, keď do neho priniesli infikovaného stoličného najdúcha, ktorý napriek všetkej starostlivosti nákaze podľahol.

Príchodom zimy a snehovej pokrývky už obyvatelia Šaštínskeho panstva neboli znepokojení, ale panstvu nastali starosti o siroty po zomretých rodičoch. Jednalo sa vcelku o 12 detí, ktorým bolo treba zabezpečiť bývanie, šatstvo a stravu. Preto siroty umiestnili v šaštínskom špitáli a dali im opatrovníka a kuchárku. Otázka sirôt však nebola celkom vyriešená ešte ani v jeseni 1832, keď bolo v Šaštíne 14 sirôt. Podľa nariadenia z Viedne mala im panská správa denne vyplácať 4-8 grajciarov podľa ich veku. Po dosiahnutí 12. roku veku uvedená podpora zanikla. A tak v čase od 1. novembra do 31. decembra 1832 dosiahli výdavky na zaopatrenie sirôt sumu 97 zlatých a 31 grajciarov.

Aj napriek tomu, že správa Šaštínskeho panstva sa snažila všemožne zabrániť šíreniu epidémie, nedostatok lekárov, neznalosti liečenia a tiež nedôvera obyvateľstva voči liečebným metódam, spôsobili značné straty na životoch ľudí.

Mgr. František Havlíček.

Pramene: Časopis Záhorie a Vlastivedný časopis.

Oslavy don Bosca u saleziánov v Šaštíne

- Hrali sme divadlo 4 krát a na 3 miestach /Holíč - 2x, Závod, Smolinské/. Veľmi pekná skúsenosť a radosť zo šírenia myšlienky dobra v duchu don Bosca.
- Tradičný hokejbalový turnaj, ktorý organizuje Marek Michalenko sdb.

Víťazi, chalani z 2. ročníka, sa stretli v zápase hviezd proti All stars tímu zloženému z profesorov, vychovávateľov a zamestnancov, ktorí nakoniec vyhrali 3 - 1.

- Slávnostná spoločná školská svätá omša na námestí s kazateľom Jánom Fabiánom sdb a potom vysvedčenie a chalani odišli na prázdniny.
- Potom nás čakal spoločný obed so zamestnancami školy. Po ňom volejbalový zápas, v ktorom sme sa dobre zabavili a niektorí podali skutočne obdivuhodné výkony, najmä náš pán riaditeľ Marek Nádaský a pani upratovačka Janka Tokárová.
- V oratku nás čakal kalčetový turnaj a don Bosco show, čo krásne animoval Peťo Barina sdb spolu s animátormi.
- V sobotu večer sme mali slávnostnú svätú omšu za účasti dobrodincov, s ktorými sme mali potom v našej spoločenskej miestnosti krátky program spojený s informáciami o našom komplexnom, ale peknom a duchovne bohatom diele.

Divadelné predstavenie „Vianočná legenda“

Gymnazisti zo Šaštína spolu s mladými z tamojšej farnosti pripravili aj tento rok divadelné predstavenie. Bol to príbeh od Charlesa Dickensa *„Vianočná legenda“*. Už pred Vianocami pripravili premiéru a zrealizovali ju v sále saleziánskeho domu pre viac ako 200 divákov.

- Koncom januára týchto mladých čakala ťažká skúška. Prvé divadelné turné. Hrali na troch miestach štyri predstavenia. Všetko za jeden víkend. Reakcie detí a mladých zo strednej i základnej školy z **Holíča,** taktiež z fárnosti i mesta a aj zo **Závodu** a **Smolinského** boli veľmi radostné a príjemné. Tých viac ako 800 divákov malo krásny kultúrny zážitok prameniaci z vynikajúcich hereckých výkonov. Takmer dvadsať hercov podalo príbeh *Vianočnej legendy* v dynamickom, radostnom a veľmi inšpirujúcom štýle, za čo boli odmenení potleskom a spokojnosťou publika.

Poďakovanie patrí vo veľkej miere ľuďom, ktorí boli ochotní pomôcť a to najmä miestni kňazi a taktiež aj predstavitelia mesta a dedín. Hercom, technikom i celému ich tímu ďakujeme a tešíme sa na ďalšie predstavenia tohto nielen vianočného divadla, ktoré je predovšetkým príbehom o premene srdca, premene chladu na teplo, lakomstva na veľkodušnosť, nezáujmu na lásku.

Nasledujúce turné hrali 27. februára až 1. marca tiež po Záhorí pre školy i mestá či dedinky.

Hokejbalový turnaj o pohár sv. Jána Bosca /26. - 28. január 2009/ - 2. ročník

KONEČNÁ TABUĽKA:

(víťazstvo = 3 body, remíza = 1 bod, prehra = 0 bodov)

1. KAMEŇI					
6	**4**	**1**	**1**	**23:8**	**13 bodov**
2. VANA MASS CORPORATION					
6	3	2	1	18:3	11 bodov
3. HK HRAZDA					
6	2	3	1	13:10	9 bodov
4. HC PRVÁCI					
6	0	0	6	5:38	0 bodov

KONEČNÉ PORADIE STRELCOV:

12 gólov: Matúš Sedlák (Kameňi)

7 gólov: Dušan Janoťák (Vana Mass Corporation)

4 góly: Timotej Tuma (Kameňi), Ján Kováč (Kameňi), Juraj Šeliga (HK Hrazda)

3 góly: Martin Fačkovec, Dominik Stašek (obaja Vana Mass Corporation), Ján Podkopčan (HK Hrazda)

2 góly: Jozef Saksún , Peter Sklenár (obaja HC Prváci), Alojz Přidal (Kameňi), Ondrej Peržel, Peter Vlachovič (obaja Vana Mass Corporation), Ján KÍč, Filip Černý, Alojz Slocík (všetci HK Hrazda)

1 gól: Tomáš Piala, (HC Prváci), Patrik Kolek (Kameňi), Radoslav Junga (Vana Mass Corporation)

STREDA 28.1.2009, 14:45 BONUS PLUS: (3x15 min.)

KAMEŇI (víťaz turnaja) - ALL STARS TEAM GJB + SDB

Rozhodcovia: hlavný: Ondrej Peržel, branković: Michal Tomašov, Martin Fačkovec

(pokračovanie na str. 12)

Oslavy don Bosca u saleziánov v Šaštíne

(dokončenie zo str. 11)

KAMEŇI: M.Bača - M.Sedlák (C), J. Kováč, T.Tuma, P.Gutek, P.Kolek, A.Přidal
ALL STARS TEAM GJB+SDB: J.Suchánek - M.Michalenko (C), J.Fábian, J.Ivančák, M.Briš, M.Šefčík, J.Komloš, P.Barina, Ľ. Suchý
Organizátor: PaedDr. Marek Michalenko SDB
Viac info na: http://gymsastin.edupage.org/

Také všeličo od saleziánov...
Púť zaľúbených: 12. - 14. február
Mali sme tu prvú veľkú tohtoročnú púť: **Púť zaľúbených.** Tento rok sa na nej zúčastnilo takmer 700 mladých z celého Slovenska i zo susedných Čiech. Boli tu veľmi zaujímavé prednášky na tému vzťahov, rodiny, manželstva a vzájomnej úcty a lásky. Zo zúčastnených hudobných hostí spomenieme Timothy, S2G Band, Križiaci či veľmi známi Kapucíni a Stanley. Hlavnú sv. omšu v nedeľu slávil o. arcibiskup Stanislav Zvolenský. Mladí odchádzali nadšení z možnosti byť zúčastnení práve na takejto krásnej púti pri Panne Márii Sedembolestnej v našom peknom Šaštíne. Vďaka patrí organizátorom, najmä mladým, a taktiež aj organizátorom a pomocníkom zo Šaštína a Straží.

Deň otvorených dverí:
27. - 28. február
Aj tento rok sme mali na GJB Deň otvorených dverí. Pekný záujem mladých potvrdil zmysel tejto školy pre naše mesto i pre celý región. Ďakujeme profesorskému zboru i študentom za pripravené aktivity i za snahu o zlepšovanie kvality GJB. Tešíme sa na nových prvákov i na šťastné maturity našich maturantov.

Čo nás čaká?
- Púť mužov, už tretí ročník, na ktorú srdečne pozývame hlavy rodín - 18.4.2009 o 14,00hod.
- Koncert rockovej skupiny Cristallinus, koncom apríla.
- Púť miništrantov a detí 9.5.2009, začiatok sv. omšou o 11,00 hod.
- Svätodušná púť k Sedembolestnej 30.5., začiatok o 16,30 hod. - téma bude „Misie".
- Slávnosť Ducha Svätého 31.5., pontifikálna sv. omša o 10,30 hod.
- Púť starých a chorých 1.6., pontifikálna sv. omša o 10,00 hod.
- Stolnotenisový turnaj ZŠ a SŠ 14. apríla o 10,00 hod.
- Futbalový turnaj miništrantov 1. 5. o 10.00 hod., na počesť sv. Dominika Savia
- Cyklokros ZŠ a SŠ 2.5. o 10,00 hod.
- Mariánsky beh pre všetky vekové kategórie 24.5. o 15,00 hod.
- Futbalový turnaj ZŠ a SŠ 6.6. o 10,00 h.

Spracoval Robo Flamík, SDB
Foto: T. Béreš a T. Eckhardt

Jablčný ocot - Jednoduchý liek zo záhrady

Jablčný ocot pomáha odstraňovať odpadové látky z tela, obsahuje veľa vitamínu C, ktorý ničí mikroorganizmy, čím pomáha prirodzenej obranyschopnosti. Možno ho preto používať preventívne, ale aj ako podpornú liečbu pri chronických zápchach a ľahších gestózach, ale aj pri prechladnutí, chrípke a iných virózach.

Ak si kúpite jablčný ocot v obchode, spomínané priaznivé účinky od neho neočakávajte. Je vyrobený odlišným spôsobom, má inú chuť i vzhľad. Vyrobte si pravý podľa receptu, na ktorý môžete použiť akékoľvek jablká. Pripravuje sa bez pridania cukru a varenia, čím si uchová vysoký obsah vitamínu C, enzýmov a ďalších osožných látok. Takto pripravený vám vydrží aspoň rok.

Postup je nasledovný: Načistite si asi kilogram poumývaných jabĺk aj so šupkou. Postrúhajte ich na nehrdzavom hrubšom strúhadle (hrdzavým strúhadlom si zničíte vitamín C z jabĺk!). Jablčnú hmotu dajte do troj-štvorlitrového skleneného pohára na zaváranie, zalejte studenou vodou asi 5 cm pod okraj. Voľný priestor je potrebný na kvasenie, aby nepretekala tekutina. Nádobu prikryte tanierikom a uložte do miestnosti s izbovou teplotou na 10 dní, kým neustane kvasenie. Jej obsah premiešajte raz-dvakrát denne čistou, inými pachmi nenasiaknutou varechou. Potom preceďte šťavu cez hrubé silonové alebo antikorové sitko a vyžmýkajte tuhé zvyšky. Pohár dobre vyumývajte a vlejte doň šťavu. Opäť ho prikryte a nechajte ho v chladnej špajze stáť 20 dní bez odkrývania a premiešavania. Šťava bude mať žltohnedú farbu a konzistenciu džúsu. Potom ju preceďte cez gázu a ponalievajte do fliaš. Zazátkujte ich a odložte na chladné miesto.

Ako sa užíva? Do pohára nalejte asi jeden centimeter jablčného octu a zalejte ho približne desaťnásobným množstvom vody. Pridajte trocha medu a premiešajte. Preventívne sa užíva po jednej dávke denne. Ak prechladnete, dostanete horúčku a iné príznaky vírusového ochorenia, môžete obvyklé množstvo zvýšiť na 5-6 dávok denne. Horúčka vám rýchlo klesne aj bez syntetických prostriedkov. Avšak za normálnych okolností by sa vyššia spotreba jablčného octu mohla prejaviť „nevysvetliteľným" pocitom chladu, ale aj prílišnou dehydrovanosťou – odvodnením, pretože podporuje vylučovaciu činnosť. Je zbytočné ho užívať vo vysokých množstvách. Naše telo si nevie nabrať vitamínu C do zásoby a jeho nadbytok z tela vylúči.

Keďže jablčný ocot nemá nepriaznivé vedľajšie účinky, nepotrebujete sa pred jeho užívaním radiť s lekárom. Každý si musí vyskúšať jeho efekt sám. Uvidíte, ako vás tento nápoj preberie z únavy, veď aj tá môže byť dôsledkom vyššieho množstva odpadových látok v krvi a nedostatku vitamínu C.

Z vlastnej skúsenosti odporúčam tento nápoj tehotným ženám a počas obdobia šestonedelia alebo dojčenia. Môže sa podávať aj najmenším deťom, avšak v primerane menších množstvách a najmä počas choroby.

Ľudka Machová

Zdravotnícke okienko

CHRÁPANIE - falošné nočné symfónie

Na historkách o chrápaní sa radi a schuti zasmejeme vtedy, keď' hlasné zvuky nevychádzajú z naše] spálne a my sa slastne a doružova vyspíme.

Je to choroba. Vážna, nepríjemná a otravná. To si myslíme všetci , ktorí sa prehadzujeme v posteli sprava doľava, noc čo noc, za neznesiteľného kvílenia motorovej píly, ktorá leží vedľa nás. Nepomáha nič. Štuple do uší sú len trápnym doplnkom, ktorý nesplnil účel, ani nežné cmukanie až hlboké vzdychy zúfalstva a zakončenie odchodom zo spoločnej spálne s vankúšom a perinou pod pazuchou. Ironiou je, že v minulosti bolo chrápanie prejavom náklonnosti a vrelého citu. Naši predkovia týmto atypickým zvukom chránili ženy pred divokou zverou, ktorá sa zakrádala tmou v okolí jaskyne.

O mužoch môžeme v tejto súvislosti hovoriť ako o silnejšej polovici, lebo chrápe 25% mužov a len 15% žien. Tiché, jemné a pravidelné chrápanie sa nepovažuje za chorobné. Takmer každý dospelý človek a výnimkou nie sú ani deti, vydáva v spánku nejaké zvuky. Je to prirodzené a normálne. Tí, čo chrápu hlasnejšie a rušia okolie zvyčajne o tom nevedia, pokojne odfukujú celú noc bez prebudenia. Pre väčšinu ľudí chrápanie nepredstavuje zdravotné riziko. Chrápanie je prejavom zlého dýchania. Zvuk vzniká vibráciou mäkkých tkanív horných dýchacích ciest, najmä mäkkého podnebia. Deti chrápu, keď majú zväčšené nosné alebo krčné mandle. Aj upchaný nos vedie k prechodnému chrápaniu pri nádche z prechladnutia i pri sennej nádche. Keď zaspíme, všetky svaly sa uvoľnia. Uvoľnia sa dýchacie svaly a s pribúdajúcim vekom svaly ochabujú a nočné zvuky sú intenzívnejšie, niekedy aj o 70 decibelov. Atrofované svaly spôsobia, že sa mäkké podnebie pri každom nádychu rozvibruje a vydá typický chrápavý zvuk. Chrápanie podmieňuje hlavne nadváha, ukladanie tuku pod bradou a v hltane, ale svoj podiel majú aj anatomické zmeny, napríklad zväčšené mäkké podnebie, mandľa alebo koreň jazyka. Chrápanie zhoršuje pitie alkoholu, fajčenie a užívanie liekov na spanie. Chrápanie vyvoláva u ostatných členov domácnosti permanentnú nevyspatosť, únavu a vyčerpanosť. Avšak aj „chrápači“ majú problémy na pracovisku pre klesajúcu výkonnosť. Pýtate sa, prečo sa nevyspia chrápajúci? Nebudia sa však na zvuk, ktorý vydávajú, ale zobúdza ich nedostatok vzduchu, zástava dýchania a to je signál vážneho problému.

Rozlišujeme jednoduché chrápanie, ktoré sa objavuje občas v polohe na chrbte a vyskytuje sa u 50% populácie. Habituálne chrápanie sa objavuje každú noc a v každej polohe a postihuje 19% populácie. Ani jedno z týchto dvoch chrápaní neohrozuje zdravie, aj keď ruší okolie. Závažná zdravie ohrozujúca forma chrápania je spánkový syndróm.

Spánkový syndróm sa prejavuje prestávkami v dýchaní v trvaní 10, 20 alebo až 30 sekúnd. Pri nádychu dochádza k prisatiu mäkkého podnebia a zapadnutiu koreňa jazyka, čím sa zatvoria dýchacie cesty a dýchanie sa dočasne zastaví, predýchanie sprevádza hlasné chrápanie. Tento proces sa môže zopakovať aj stokrát. Počas prestávok klesá okysličenie krvi, čo ovplyvňuje krvný tlak, tepovú frekvenciu a môže prísť k poruche srdcového rytmu, k akútnemu infarktu a cievnej mozgovej príhode. Popri prerušovanom hlasnom chrápaní sa spánkový apnoický syndróm dá odhaliť podľa nadmernej spavosti - prerušovaný spánok človeka neosvieži, človek je ospalý. Takže medzi hlavné príznaky patria počas spánku lapanie dychu, dusenie, prestávky v dýchaní, opakované náhle prebudenie a počas bdenia ospalosť, bolesti hlavy, spomalenie alebo zhoršenie mentálnych funkcií, depresia, podráždenosť a ranné bolesti hlavy. Ak sa ráno cítite pod psa, napriek tomu, že si doprajete osem hodín spánku a všetci okolo tvrdia, že chrápete, dajte sa vyšetriť v spánkovom laboratóriu. „Schrupnete“ si tam osem hodín, nebude vás rušit' cmukajúca manželka ani búchajúci sused a pokojne si budete chrápať a prístroj polysonograf bude snímať, ako pracuje váš mozog , srdce, hrudník, brucho, brada, urobí vám EKG, zaznamená prúdenie vzduchu, pohyby hrudníka a okysličme krvi.

Ako si poradit' s chrápaním?

Skúste zhodiť niekoľko kíl, zriecť sa cigariet a alkoholu, večer nevyjedajte chladničku, žiadne ťažké jedlá pred spánkom. Večer si poležte 20 minút v teplom kúpeli s upokojujúcimi prísadami a olejčekmi. Spálňu dobre vyvetrajte a na radiátor dajte mokrý uterák, nespite na chrbte. Prevenciou proti chrápaniu je vraj spev. Spievajte preto v kúpeľni, v aute a všade, kde je to možné, cvičte svaly v hrdle, aby necvičili ony s vami.

Ak sa zistí, že patríte medzi 4% populácie s nebezpečným syndrómom spánkového apnoe, nezostáva vám nič iné, len spať s maskou na tvári. Fúka do nosa vzduch a tým vytvára v dýchacích cestách optimálny tlak. Existujú aj operačné, chirurgické metódy na odstránenie alebo aspoň zredukovanie chrápania - úprava mäkkého podnebia, koreňa jazyka a mandlí. Výkon sa robí ambulantne v lokálnej anestéze. Menej bolestivé je odstránenie chrápania laserom. Novinkou na trhu sú nosné kvapky, ktoré reklamujú „účinné“ odstránenie príčiny chrápania.

Ľúbite sa a máte v pláne zdielať spoločnú spálňu so svojím chrápajúcim partnerom aj naďalej? Rozhýbte sa a urobte niečo pre váš pokojný spánok a partnerovo zdravie!!!

MUDr. Silvia Ožvoldíková

Správne umelé dýchanie

Záchranári tvrdia, že tretina ľudí umiera zbytočne. Je to len preto, že nevieme poskytnúť správne prvú pomoc.

Donedávna sme sa učili, že na 15 stlačení hrudníka treba 2 vdychy. Krv sa síce rozprúdila do celého tela, ale pre dlhšie pauzy medzi jednotlivými sériami masáží sa nedostala práve tam, kde bola najpotrebnejšia, do tepien vyživujúcich srdce. 30 stlačení už postačí, aby krv v potrebnom množstve prúdila aj v týchto cievach. Ruky stačí priložiť do stredu hrudnej kosti. Ak sa niekomu „podarí“ pri oživovaní zlomiť postihnutému rebro, netreba sa vyľakať. Na zlomenú rebrovú kosť ešte nikto nezomrel, no na nefungujúce a nemasírované srdce skoná každý! Počas umelého dýchania a masáže srdca sa nezdržiavajme ani kontrolou dychu a pulzu. Ak sa životné funkcie zraneného naštartujú, určite to zistíme podľa jeho pohybu alebo dychu. **Pravidlo 30 stlačení a 2 vdychy platí u dospelých i detí rovnako.** Rozdiel je len v sile akou stláčame srdce. Deťom do roka masírujeme srdce dvoma prstami v dolnej tretine hrudnej kosti, u detí do desiatich rokov používame jednu ruku a u starších obe, pričom jedna dlaň prekrýva druhú. Jediný rozdiel oproti dospelým je v tom, že deti začíname oživovať piatimi vdychmi a potom stláčame hrudník. Z pôvodných pravidiel umelého dýchania sa zachovala akurát rýchlosť - 100 hrudných masáží za minútu.

Podávať prvú pomoc človeku, ktorý je omnoho ťažší ako záchranca je fyzicky dosť náročné. Výskumy však potvrdili, že masáž srdca a umelé dýchanie zvládne podať dospelému aj dvanásťročný školák.

Na záver vám prajem, aby ste nemuseli poskytovať takúto prvú pomoc nikomu. Ak to bude potrebné, tak vám držím palce a nezabudnite: 30 stlačení a 2 vdychy!

(krátené podľa časopisu Zdravie, Ľ. M.)

Vzdelanosť je schopnosť rozumieť iným. *(Goethe)*

28. marca si pripomenieme sviatok učiteľov. Často počúvam, že učitelia si tento sviatok nezaslúžia. Mrzí ma to. Nielen preto, že sama som učiteľka a viem, čo v dnešnej dobe toto učiteľské poslanie znamená. Každý sa tvári, že on je ten najlepší učiteľ a on by učil inak a lepšie. Na tieto slová si spomeniem vždy, keď počujem rodičov, ako sa vyhrážajú svojim deťom školou: „Už aby bolo po prázdninách, už aby začala škola, veď tam vám dajú!“. Nedajú! V škole sa majú najmä vzdelávať a nie biť a trestať. Doma nezvládajú rodičia svoje deti počas voľna a škola to má počas vyučovania napraviť?

Chcem napísať o mojich pedagógoch, ktorí si tento sviatok určite zaslúžia a právom im patrí.

Prvá pani učiteľka, ktorá si zaslúži moje ďakujem, je pani učiteľka Marika z materskej školy. Páčilo sa mi, keď ma zobrala na kolená, postískala ma, čo mi záviděli ostatné deti z triedy a spolu sme spievali, recitovali a „jazdili s babou z kopečka“. Bolo mi to veľmi príjemné aj preto, že v tom čase u nás doma boli na chovanie mladšie sestry.

Potom si pamätám na prísneho pána riaditeľa pri zápise do 1. triedy. V jeho malej mini-riaditeľničke sa ma pýtal na meno môjho otca - nebolo slovenské. Neskôr ma tento prísny pán riaditeľ učil prírodopis. Bol a aj dodnes zostal na dedine veľkou autoritou. Prísny ale spravodlivý a veľmi múdry. Nepíšem to len preto, že si tieto riadky bude určite čítať. Pre mňa zostane najrozhľadenejším a najvzdelanejším človekom, akého osobne poznám. Toto by bol určite prvý človek, ktorého by som si vybrala ako priateľa „na telefón“. Vždy po Vianociach sa nás v triede pýtal, aké sme dostali od Ježiška darčeky. Potešil sa spolu s nami každej knihe pod stromčekom, lebo nás bolo len zopár. Jeho vetu: „Ako sa chceš dozvedieť niečo nové, keď si to nebudeš vedieť prečítať?“ používam v triede i ja. Veľmi rada sa s ním porozprávam i dnes, pretože ma okrem prírodopisu naučil aj to, čo je písané medzi riadkami. Ďakujem.

Tretie ďakujem môžem poslať už len symbolicky pani učiteľke Miladke, manželke spomínaného pána riaditeľa (veľa ľudí ho tak oslovuje dodnes, pretože on sa pre toto povolanie naozaj narodil). Pani Miladka ma najskôr učila, neskôr som mala tú česť byť chvíľu jej kolegyňou, ale najdôležitejšie pre mňa je to, že sme zostali priateľkami. Akási nevysvetliteľná úcta k nej mi nedovolila prijať jej ponuku na potykanie si. Ona bola mojím druhým radcom „na telefón“, a to doslova. Neraz mi radila aj do Hlásnika. Aj ona pre mňa zostane chodiacou encyklopédiou. Dodnes za ňu v tomto smere nemám náhradu. Mrzí ma, že som jej nepoďakovala nikdy do očí, snáď to vycítila. Môžem už len zastať pri jej hrobe, zapáliť sviečku, pomodliť sa a to ďakujem poslať „hore“.

Štvrté ďakujem patrí pani učiteľke Aničke z 1. triedy. Prvácke pani učiteľky zostanú v pamäti asi každému z nás najdlhšie. Tá moja bola veľmi milá a dobrá. Boli sme jej prví prváci. Dodnes mám odložené pečiatky - psíčkov, čo som dostávala ako jednotky (včeličku sme vtedy nemali). A ešte si spomínam na pána učiteľa z vedľajšej prváckej triedy, ktorý ma síce neučil, ale bol veľmi milý. Bol už takmer dôchodca a hrával na husličkách. Keď napadlo v zime toľko snehu, že sa zo susednej obce, kde býval, nedostal cez kopec autobus do našej dediny, tak prišiel peši.

Keď počujem pesničku o učiteľke Jozefíne, spomeniem si na tú moju z 3. a 4. triedy a posielam jej piate ďakujem. Hrozne ma vtedy nebavila vlastiveda! Naučila ma veľa tým, že sme so spolužiakmi súťažili, kto bude prvý, rýchlejší, kto urobí viac a lepšie...

Šieste ďakujem patrí pánovi učiteľovi Lojzíkovi, ktorý prenádherne kreslil a k tejto záľube pritiahol aj mňa. Bol mojím triednym takmer počas celého 2. stupňa v ZŠ.

Minulé leto som stretla po asi 20-ich rokoch pani učiteľku Kvetku - tmavú, malú, usmievavú, temperamentnú a veľmi šikovnú. A ona si ma po tých rokoch pamätala! Veľa ruských pesničiek si vďaka nej pamätám dodnes a spestrujem si nimi nejednu oslavu. A preto je to siedme ďakujem práve pre ňu.

Zo strednej školy poďakujem najprv triednej profesorke - Ivanke. Mrzí ma, že odmieta chodiť na naše stretnutia, ale ja jej ďakujem zato, čím som. Práve ona mi vybrala vysokú školu. Zato, že ma tak dobre odhadla a mňa tá moja práca dnes ozaj baví, jej patrí moje ôsme poďakovanie.

Kedysi mi išli 7-centimetrové okraje slovenčinára riadne na nervy. Dnes viem, že práve za nimi bolo najviac vedomostí a múdrostí. Naučil ma čítaním násteniek vnímať okolie a nechodiť „spiaca“, naučil ma písať slohy a pri ňom som si obľúbila aj povinné čítanie. Pán profesor, vaše je deviate ďakujem.

Z vysokej školy spomeniem len jedného - Mirka, ktorý ma viedol pri diplomovej práci. Psychológ ako má byť! Len ma mrzí, že si neviem nájsť čas a zájsť za ním. V tomto smere je pre mňa Bratislava „hrozne ďaleko“ a takto mu posielam posledné - desiate ďakujem.

Spoločné poďakovanie patrí a posielam ho všetkým ostatným učiteľom, ktorí ma kedy učili, všetkým mojim kolegyniam a kolegom pedagógom (aj bývalým), od ktorých sa učím a budem sa stále učiť, a tiež pani učiteľke Alenke, ktorá to so mnou snáď ešte nejaký ten rôčik vydrží.

Všetkým spomínaným učiteľom odkazujem, že sviatok učiteľov im určite patrí. Bez nich by som tu presa nebola! A bez učiteľov by nikto nebol tam, kde je teraz.

Dnes stojím za katedrou i ja. Pri mojich žiakoch potrebujem v prvom rade veľa, veľa trpezlivosti a pevné nervy. Učím ich tak, aby aj oni chceli raz poďakovať mne. Chcem ich naučiť čo najviac, aby mali čo najviac vedomostí, ale aj zručností. Istý pán učiteľ Janoška z Pohorelej to pekne vyjadril slovami: „Úctu a vďaku od svojich žiakov čakaj až vtedy, keď sa dožijú doby, do ktorej si ich pripravoval“.

Tým, čo závidia učiteľom prázdniny, odkazujem: skúste to! Študujte! Na pedagogických fakultách sa dá študovať aj popri zamestnaní. Učiteľov je málo. Šikovní odchádzajú na lepšie platené miesta. A „investície do vedomostí prinášajú najlepšie úroky“ (B. Franklin).

Ľudka Machová

Veľa ľudí prežije svoj život tým, že sa proti jedným bránia a druhým škodia. Zomierajú spustnutí po tom, čo spôsobili toľko zla, koľko ho sami podstúpili. (La Bruyére)

Vždy sa nájdu Eskimáci, ktorí vypracujú pre obyvateľov Konga pokyny, čo robiť počas veľkých páľav. (Stanislav J. Lec)

Všetky peniaze a bohatstvo tohto sveta sa pre teba stanú v hodine smrti bezcenným smetím. Pouvažuj, či si sa narodil iba preto, aby si svoj život prežil v naháňačke práve za takouto bezcennosťou!

Margitin žrebčín a jeho úspechy

V meste Šaštín-Stráže bol založený v roku 2007 chov koní a preto dovol'te, aby sme vám predstavili kone, ktoré chováme v našom žrebčíne.

Donar
Medzi najstaršie kone patrí hannoverský žrebec Donar, ktorý patrí medzi zakladateľov nášho žrebčína. Donar sa narodil v roku 1986 v Spolkovej republike Nemecko. Podľa dostupných zdrojov bol vybraný na výbere v roku 1990 v Bratislave ako plemenný žrebec v triede ELITA. Od toho roku pôsobil v rôznych staniciach žrebcov. Medzi prvé patrili SŠM Sládkovičovo, ďalej v Sedíne, Poprade, na Čiernej Vode a Košútoch. Od konca roku 2007 pôsobí v plemenitbe v Šaštíne-Strážach. Jeho otcom bol Dragomer (hannoverský žrebec) a matka Marijanka. Počas jeho pôsobenia sa podľa našich zdrojov po ňom narodilo viacero veľmi kvalitných koní, ktoré odišli do zahraničia. Medzi jeho priamych potomkov, ktoré sa nám podarilo na Slovensku vypátrať, patria kone Kamila, Amfisa, Jasmina, Kaskáda/Siera, Atache, Skyla. Pri žrebcovi Quazar sa uvádza meno nášho Donara ako otca matky. Quazar bol zaradený do predvýberu plemenných žrebcov v roku 2008. Okrem Donarovej kariéry žrebca aktívne pôsobil aj v parkúrovom športe. V roku 2009 sa Donar úspešne uchádzal o obnovenie licencie pre plemenitbu. Jeho športový duch sa prejavuje aj v jeho 23. veku života.

Donar má radosť.

Noro
Druhým koňom, ktorý behá po výbehu, je 5-ročný valach Noro. Je to Nónius a jeho matka pochádza už zo zaniknutého chovu Nóniusov na Tekove. Noro bol až do štyroch rokov žrebec a pôvodne mal byť tiež plemenným žrebcom. Jeho temperament si však vyžiadal rozhodnutie stať sa valachom. Noro je vychádzkový kôň s pohodlnými chodmi. Ochraňuje svoje stádo pred nečakanými návštevami – naposledy to boli túlavé psy, ktoré napadli naše stádo na pasienku. Včasný zásah člena stajne a Nora, ktorý bránil kobyly svojimi silnými nohami, sa zaslúžil o to, že sa nič vážnejšie nestalo. Tento náš kôň patrí k dominovaným koňom celého stáda a zároveň si ho obiehajú všetky kobyly v stáde.

Pre tých, čo ste ešte nepočuli o plemene Nónius, prinášam krátku informáciu:
Plemeno Nónius bolo vyšľachtené v maďarskom žrebčíne Mezöhegyesz v roku 1784. Cieľom bolo vyšľachtiť mohutnejšieho, ťažšieho koňa pre potreby intenzívnejších poľnohospodárskych oblastí, pre armádu a dopravu. Pôvod aj meno odvodzuje od zakladateľa anglonormanského žrebca Nónius, narodeného v roku 1810 vo Francúzsku. Prenášanie dobrých úžitkových vlastností na potomstvo oprávňovali vedenie žrebčína Mezöhegyesz k tomu, že od roku 1824 žrebca začali využívať v plemenitbe intenzívnejšie po celom Uhorsku. Po dvadsaťročnom pôsobení v chove zanechal žrebec Nónius v žrebčíne 79 žrebcov a 137 kobýl. V prvom období šľachtenia Nóniusa v rozmedzí rokov 1824 až 1862 mali produkty šľachtenia 39% krvi španielskej, 23,4% krvi Nóniusa Seniora, 18% krvi arabskej, 0,4% krvi anglo-španielskej a 10,2% inej krvi.
Na území Slovenska sa chov Nóniusa uvádza od druhej polovice 19. storočia, kedy začali žrebce Nónius zo žrebčína Mezöhegyesz pôsobiť v nížinných oblastiach Slovenska, cez žrebčince Nitra, Rimavská Sobota a Prešov. Po roku 1918 ich prísun z Maďarska prestal. Veľký obvod chovu Nóniusa na Slovensku si vynútil založenie chovu Nóniusa. Stádo bolo založené v novovybudovanom žrebčíne Topoľčianky v r. 1922 a pozostávalo z 59 kobýl. Počas chovu Nóniusa v Topolčiankach v rokoch 1922 až 1954 tu pôsobilo 31 kmeňových žrebcov, z toho 25 žrebcov Nónius, 4 žrebce anglické plnokrvné a 2 žrebce anglické polokrvné. Po roku 1954 bol chov Nóniusa premiestnený do novozriadeného žrebčína v Novom Tekove. Na chovateľskú prácu nadviazal len žrebčín Nový Tekov, ktorý po privatizácii stále viac a viac upadal. Pre nesplnenie stanovených kritérií bol šľachtiteľský chov Nóniusa v Novom Tekove v r. 2000 zrušený a tým je Slovensko bez šľachtiteľského chovu týchto koní.

Sára a Sany
Prvou kobylou nášho žrebčína, ktorú vám predstavujeme v našom stáde, je huculka Sára. Má 14 rokov. Vychovala niekoľko žriebät, jej posledné je kobyla Sany. Stále je členom nášho žrebčína. Sára je vychádzkovým koňom, najradšej ju majú deti. Kŕmia ju jablkami a mrkvou - a to zbožňujú všetci štvornohí členovia našej stajne. Jablká nám posielajú aj štedrí darcovia, ktorým ďakujeme.
Sany, dcéra Sáry, je pony kobylka a jej otcom je slovenský športový pony Royal, ktorému v krvi koluje krv anglických plnokrvníkov. Sany má 2 roky a je v období dospievania.

Raisa a Šárka
Kráľovnou medzi kobylami je 8 ročná chladnokrvná kobyla Raisa. Najradšej sa pasie na lúke, za ovsom sa len tak zapráši. Dala nám pekné žriebätko, kobylku Šárku, ktorej sme dali pre jej

Raisa a jej Šárka.

temperament prezývku „Šarkan“. Šárka rastie ako z vody aj vďaka Raisinmu mlieku. Jej príchod na svet bol šokujúci. Našli sme ju ráno schovanú v sene. Vzhľadom nato, že prvé hodiny po narodení sú veľmi dôležité, bolo nevyhnutné, aby sa čo najskôr napila mlieka. Raisa to zvládla excelente a malého potomka naviedla napiť sa. Raisa však trpí vážnym ochorením dolných končatín. Stala sa členkou našej stajne práve preto, aby dostala čo najlepšie podmienky postupne prekonávať toto ochorenie. Jej stav si vyžaduje individuálny prístup nás všetkých. Jej už spomínanou dcérou je princezná Šárka s peknou hviezdou na čele.

(pokračovanie na str. 16)

Margitin žrebčín a jeho úspechy

(pokračovanie zo str. 15)

Otcom je slovenský teplokrvník Reskátor. Je to šarmantný biely žrebec z Bernolákova. Šárka bude koňom do športu alebo rekreácie. Užíva si detstvo spolu s mamou, ktorú má stále na dosah a keď niečo vyvedie, rada sa za ňu schová. Vie však urobiť poriadok aj s dospelým koňom. Jej kopačky už leteli nejednému z nich.

Raisa si pochutnáva.

Nienke Reina

No a na záver je tu naša frizska kobyla Nienke Reina. Je to holandské plemeno a na Slovensku nie je týchto koní veľa. O vzácnosti tohto plemena svedčí aj fakt, že ani v Českej a Slovenskej republike nebol plemenný žrebec v rokoch 2007 ani 2008. Aktuálne informácie hovoria o tom, že u našich západných susedov už jeden takýto žrebec pribudol. Frízske plemeno vďačí za mnohé svoje črty andalúzskemu koňovi zo Španielska. Ako chladnokrvný kôň v protiklade s plnokrvným arabom a anglickým plnokrvníkom je to ťažší kôň pochádzajúci z primitívneho lesného koňa. Plemeno dostalo meno podľa Frízska - oblasti v Holandsku a Nemecku - a predpokladá sa, že pochádza z obdobia tisíc rokov pred naším letopočtom. V priebehu rokov sa pldemeno skvalitňovalo a zároveň sa zlepšoval jeho osud. Bol to územčistý kôň, húževnatý a otužilý, mal nežnú a poslušnú povahu a bol z neho vynikajúci záprahový kôň. Vysoko si ho cenili aj ako kráľovského vojnového koňa. Hoci nebýva veľký (niektoré frízske kone majú už bežne výšku nad 168 cm), má neobyčajne vznešené správanie a pôsobivú akciu s vysokým krokom. Vplyv španielskych koní počas španielskej nadvlády v Holandsku (v rokoch 1568-1648) dodal plemenu viac ušľachtilosti.

Napriek svojej výnimočnosti frízsky kôň takmer vyhynul na začiatku minulého storočia. Chovateľský zväz bol založený v roku 1879, ale popularita klusákov, medzi ktorými fríz vynikal, viedla ku kríženiu s cieľom zvýšiť rýchlosť na úkor pôvodného typu.

Nienke Reina.

V roku 1913 zostali vo Frízsku len tri žrebce! Plemeno zachránila druhá svetová vojna, keď mali holandskí poľnohospodári nedostatok vozidiel i pohonných hmôt a boli nútení vrátiť sa ku koňom. Vážnu krízu prekonával chov frízskych koní v 60. rokoch, kedy sa chovná báza nesmierne znížila. Táto kríza bola úspešne prekonaná a chov frízskych koní sa rozšíril prakticky do celého sveta. Zväz chovateľov frízskych koní získal v roku 1954 titul kráľovský. Dnešný frízsky kôň má kompaktnú telesnú stavbu s honosnými chodmi a roztomilým temperamentem. Má výšku od 150 - 170 cm, krátke silné nohy (u ľahších typov dlhšie a mene] silné) s tvrdými kopytami a dobre osvaleným telom. Jeho dlhá hlava ma v sebe neskutočnú vznešenosť a jeho výrečné oči poukazujú na ochotu a poslušnosť. Krk má výrazne klenutý (labutí) a hrdo sa nosí. Jeho okázalá vlnitá hriva a chvost pripomínajú hrivu a chvost andalúzskeho a lusitánskeho koňa. Sú to výlučne vraníky bez bielych znakov. V lete srsť vybledne na slnku a môže mať čokoládové sfarbenie. Preto niektorí chovatelia v Holandsku púšťajú kone do výbehov len v noci, aby nevybledli. Pre svoju čiernu farbu, elegantné chody i povahu je frízsky kôň obľúbený ako kočiarový, pohrebný, cirkusový. Prvé frízske kone sa uplatňovali v jazdeckých školách vo Francúzsku a v Španielsku, kde vynikali v cvikoch vysokej školy. Stále je po nich dopyt ako po kočiarových koňoch - či už v súťažiach, alebo pre parádu - pretože ich jednoliata čierna farba dobre ukáže takmer v akejkoľvek skupine.

Naše aktivity

Každoročne sa konajú zvody koní, na ktorých sa predvádzajú práve tieto kone. V rámci Slovenskej republiky sa o zvody stará Asociácia so sídlom v Českej republike. V roku 2007 sme sa zúčastnili práve na takomto zvode v Kladruboch nad Labem. Naša Nienke Reina sa uchádzala o zápis do hlavnej plemennej knihy v Holandsku. V hodnotení holandských komisárov obstála a dostala povolenie na zápis práve v tejto krajine. V roku 2009 na Ninu čaká žrebec a ak všetko dobre dopadne, tak sa môžeme o rok tešiť na jej prvého potomka.

Stádo vo výbehu.

Medzi aktivity našej stajne patrila aj účasť na dostihoch poníkov. Aktívnou aktérkou bola kobyla Sára. Celkovo to boli štyri závody v Bratislave a jeden v Senici. Po každom dostihu boli odovzdané vecné ceny. Sára nepatrila medzi šampiónov, nakoľko svojou výškou patrila k nižším v súťaži.

(pokračovanie na str. 17)

Vážení a milí čitatelia Hlásnika!

HLÁSNIK
KUPÓN Č.2 2.časť hesla:
ZDRAVÍ

V tomto čísle uverejňujeme **2. súťažný kupón.**

Súťaž bude pokračovať ďalej a posledný kupón a 4. časť hesla uverejníme v septembrovom - jesennom čísle Hlásnika. Zoznam víťazov uverejníme vo 4. - vianočnom čísle 2009 a ceny tak budú malým vianočným darčekom pre vyžrebovaných. Vystrihnite si ho a schovajte. Pošlete do redakcie naraz všetky štyri.

Margitin žrebčín a jeho úspechy

(dokončenie zo str. 16)

Jej súperi boli aj oveľa mladší. Napriek tomu boli jej umiestnenia veľmi dobré. Na dostihoch sa zúčastnila aj vďaka podpore Mestského úradu v Šaštíne-Strážach, za čo ďakujeme.

Dostihy BA 2008.

Poďakovanie patrí aj jazdkyniam, ktoré odjazdili tieto závody. Súčasnými externými jazdkyňami našej stajne sú Romanka Jakubovičová, Nikola Zajíčková a Tamara Čermáková. Stálymi jazdcami sú Anna Vajčiová a Ján Vajči ml. Naša stajňa sa podieľala aj na akcii Otvorenie letnej sezóny v rekreačnej oblasti Gazárka. O kone a jazdu na nich bol veľký záujem, čo nás veľmi teší. Taktiež sme boli účastníkmi otvorenia letnej sezóny v Štefanove.

Žrebčín sa snaží interaktívne komunikovať so svojimi fanúšikmi už vyše roka je v prevádzke internetová stránka www.margitinzrebcin.estranky.sk s množstvom fotografií a aktuálnych informácií.

Na záver by sme chceli poďakovať všetkým členom, ktorí svojou prácou prispievajú k fungovaniu nášho žrebčína, sponzorom jabĺk, suchých rožkov a chleba.

Držte nám palce, aby sme aj naďalej mohli pokračovať v chove ušľachtilých koní.

Ján Vajči ml., Margitin žrebčín, Štúrova 1345, Šaštín-Stráže, tel. 0905 589241.

text a foto: Ján Vajči, ml.

(v článku boli citované informácie zo stránky www.wikipédia.org).

SZTP - ZO Šaštín-Stráže

Slovenský zväz telesne postihnutých ZO Šaštín-Stráže ako po iné roky aj teraz chce vás oboznámiť s našou činnosťou za rok 2008.

Naše aktivity za 1.polrok boli uverejnené v minulom čísle Hlásnika. V druhej polovici roka sme usporiadali v mesiaci september návštevu moravských miest Mikulov a Lednicu. V dňoch 26. až 28. 9. sa naša členka pani Elenka Ovečková zúčastnila celoslovenskej súťaže „Kremnická barlička“ v Kremnici, kde našu ZO reprezentovala v prednese poézie.

V novembri bolo posedenie, na ktorom našich členov prišli pracovníčky Slovenskej sporiteľne poinformovať o zavedení novej meny Euro.

Benefičný koncert sme usporiadali dňa 14. decembra 2008, už po siedmikrát. Výťažok z koncertu bol venovaný deťom a mládeži v DSS Rohov. Konferoval ho pán Fančovič, účinkovali Mária Eliašová, Jakub Petraník, mládež z Rohova, deti z MŠ Šaštín-Stráže a dievčatá z DOMKY Šaštín-Stráže. Výťažok činil 26 tisíc Sk pre DSS Rohov a 5 tisíc Sk pre MŠ Šaštín-Stráže. V tom istom mesiaci sa uskutočnil aj zájazd do Brna dňa 18. 12.. So zájazdom boli všetci účastníci veľmi spokojní. Navštívili sme trhy a obchodné centrum Vankovka. Zájazd trocha znepríjemňoval celodenný dážď.

Poslednou aktivitou bolo usporiadanie vianočného koncertu v Bazilike Sedembolestnej Panny Márie pod názvom *„Búvaj dieťa krásne“*. Účinkovali v ňom speváci SND pán Ivan Ožvát, pani Ľudmila Hudecová a na organe ich doprevádzal pán Dušan Stankovský. Bazilika bola do posledného miesta naplnená a všetci prítomní odchádzali veľmi spokojní.

Na splnení týchto podujatí veľmi pomáhal náš pán primátor Ján Hladký a pán prednosta MsÚ Ing. Radovan Prstek, kladným prístupom i náš pán farár Mgr. Jozef Zachar. Patrí im srdečná vďaka. Tiež ďakujeme touto cestou všetkým pracovníkom MsÚ a členom mestského zastupiteľstva. Bez ich pomoci by sa nám nepodarilo uskutočniť toľko akcií. Vrele ďakujeme všetkým, ktorí prispeli akýmkoľvek finančným darom pre DSS v Rohove.

Nakoľko sa blížia veľkonočné sviatky, želáme všetkým našim občanom hlavne pevné zdravie, lásku a veľa milostí od Vzkrieseného Spasiteľa.

Za ZO SZTP Štefka Macháčková

Oznam: ***Každý štvrtok je otvorený klub na MsÚ od 14. do 17. hodiny. Všetkých srdečne pozývame !!!***

Výročná členská schôdza ZO JDS Šaštín-Stráže

Počasie sa nám nadmieru vydarilo, takže to bolo poznať i na účasti prítomných členov a taktiež i tých, ktorí prišli ako noví členovia rozšíriť rady našej organizácie.

Prednesom básne od M. Rúfusa, ktorú recitovala p. Elena Ovečková, bola otvorená Výročná členská schôdza základnej organizácie Jednoty dôchodcov mesta Šaštín-Stráže. Deti z materskej školy Šaštín nám predviedli veľmi pekný program s turkovským tancom, doprevádzaný dievčatami. Po tomto programe nasledovalo vystúpenie mažoretiek z Centra voľného času Beťárik, pod vedením p. Palkovičovej.

Hlavnou časťou programu bolo vyhodnotenie činnosti našej organizácie za uplynulé obdobie roka 2008 s počtom členov 330, čím sa zaraďuje na popredné miesto ako najväčšia organizácia v našom meste.

Snahou výboru je udržanie stavu členskej základne organizovaním jednotlivých činností ako sú :rehabilitačno-relaxačné zájazdy na termálne kúpaliská v Podhájskej a vo Veľkom Mederi, návštevy divadelných predstavení, cykloturistika, táboráky s opekaním, zahraničné zájazdy k moru, výstavy kvetín a výpestkov, programy s vystúpením súborov k úcte starším v mesiaci októbri a uctenie si najstarších členov v čase vianočných sviatkov. Ďalším bodom programu bola voľba členov nového výboru a revíznej komisie, ktorí boli zvolení tak, ako boli navrhnutí. Nasledoval príhovor hostí, prednostu mestského úradu pána Radovana Prsteka. Oboznámil občanov s aktuálnym dianím v meste a odpovedal na otázky. Taktiež mala príhovor k členom aj predsedkyňa Okresnej organizácie JDS pani Božena Hradská, ktorá ozrejmila potrebu a dôvod, prečo je potrebné organizovať sa a rozširovať rady JDS. Diskusiou a podaním občerstvenia výročnú členskú schôdzu ukončil jej predseda pán Bakič. Poďakoval všetkým prítomným za hojnú účasť.

Jozef Bakič, predseda ZO JDS Šaštín-Stráže

Slovenské letectvo

(Mig-19 na Slovensku - prvé nadzvukové lietadlo)

7. stíhací letecký pluk dislokovaný na letisku Piešťany mal počas svojho pôsobenia až do svojho zrušenia k 1.10.1967 vo výzbroji 3 letky. Prvá letka mala vo výzbroji lietadlá Mig 15 bis. Druhá letka disponovala nadzvukovými lietadlami **Mig-19 S** a tretia letka mala vo výzbroji lietadlá Mig-17 PF. V poslednom čísle Hlásnika sme si stručne popísali stíhacie lietadlo Mig-17.

Lietadlo Mig 19 bolo do operačnej služby zavedené už v roku 1957. Československé letectvo patrilo medzi prvých užívateľov tohto už vysokovýkonného lietadla. Čs. letectvo zaradilo do výzbroje 184 ks týchto lietadiel. Boli to modifikácie Mig-19 S (117 ks), Mig-19 P (24 ks) a raketová verzia Mig -19 PM (43 ks) . Lietadlá Mig 19 S sa vyrábali v AERO Vodochody.

Mig-19 bol dvojmotorový, vybavený prídavným spaľovaním (tkz. forsážou), vďaka čomu dosahoval rýchlosť cez 1450 km/h., takže bol nadzvukový. Mal obrovskú stúpavosť.

A ďalšou novinkou u verzie PM bola raketová výzbroj typu „vzduch-vzduch“ Výzbroj čs. „devätnástok“ verzie S a P bola stále hlavňová, skladala sa z troch kanónov ráže 30 mm

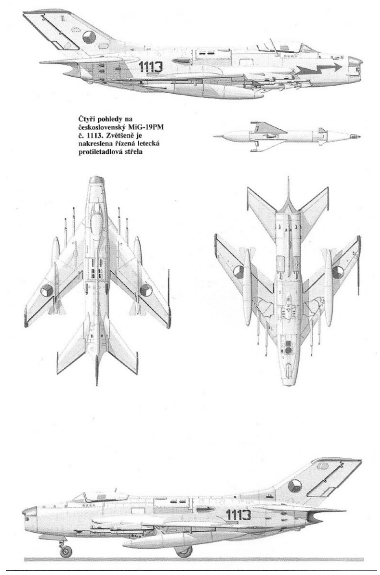

Štvorpohľad na raketovú verziu Mig-19 PM

Okrem letectva Varšavskej zmluvy Mig-19 bol zavedený i do letectva Číny (tu sa vyrábal vo veľkých množstvách licenčne až donedávna), Koree, Afganistanu, Egypta, Sýrie, Albánska, Maroka, Alžírska, Iraku, Jemenu, Indonézie, Kambodže, Cejlonu, Kuby, Mali, Guinei, Angoly, Mozanbiku, Ugandy, Tanzánie, Sudánu , Somalska, Pakistanu a samozrejme Vietnamu. Mig-19 úspešne bojoval na rôznych bojiskách Afriky a Ázie.

Vo Vietname bojovali verzie Mig-19 S a SF. Vietnamské straty Mig-19 boli 35 lietadiel.

33 lietadiel zostrelili americkí letci lietadlami USAF a dve lietadlá lietadlami US Navy.

Migy 19 boli sústredené k obrane bodových cieľov, predovšetkým miest, pred americkým bombardovaním a počet zostrelených amerických lietadiel týmto typom lietadla nebol malý.

U čs. letectva boli tieto nadzvukové lietadlá zavedené v roku 1957 a v nasledujúcom roku boli uvedené do bojovej pohotovosti. Až na 7. SLP v Piešťanoch boli všetky bojové letiská umiestnené na území Čiech. Najviac migov bolo na letiskách podliehajúcich 7. armáde letectva a PVOS. (Žatec, České Budějovice, Mošnov a Brno.) Ostatné dopĺňali výzbroj 10. leteckej armády a v rámci tejto armády boli Mig - 19 umiestnené na letisku Bechyně , Pardubice a na jedinom slovenskom bojovom letisku v Piešťanoch.

Rodák z Holíča - mjr. Ignác Nejezchleba (letisko Pardubice, rok 1970, lietadlo Mig - 19 PM).

U 4. stíhacieho leteckého pluku v Pardubiciach slúžil ako prepadový stihač rodák z Holíča, major Ignác Nejezchleba. Pán Nejezchleba, ako sa píše v knihe Ocelový hřebec Mig-19, patril medzi najlepších pilotov tohto typu. Mig - 19 ukončil činnosť u čs. letectva v roku 1972.

Hlavné technické údaje:

Typ	**Mig 19S**	**Mig-19 P**	**Mig 19 PM**
Rozpätie (m)	9,00	9,00	9,00
Dĺžka (m)	12,54	13,02	13,02
Výška (m)	3,88	3,88	3,88
Nosná plocha (m^2)	25,00	25,00	25,00
Max. rýchlosť (km/h)	1 452,00		
Vo vyške (m)	10 000,00		
Dostup (m)	17 900,00		
Čas na dostup(min)	10,0	7,5	9,0
Dolet (km)	1390,00		
S prídavnými nádržami	2 200,00	1 910,00	1 910,00
Motor (typ)	RD-9B	RD-9B	RD-9B
Max. ťah (kg)	2 600,0		
(kN)	25,5		
S príd. spaľovaním (kg)	3 250,0		
(kN)	31,9		
Počet motorov	2	2	2
Stúpavosť (m/s)	180		

Mig -19 počas svojho leteckého života pomerne často lietali aj nad Šaštínom. Dôvodom bol výcvik leteckej streľby a bombardovania na blízkej leteckej strelnici.

Tabulka porovnání výkonů letounu Mig-19S se stíhacími letouny „západních“ zemí:

Typ	Stát	Max. rychlost km/hod	Dostup m	Stoupavost m/s	Poměr tah/hmot.	Operační schopnost
Mig-19S	**SSSR**	**1 452**	**17 900**	**180**	**0,88**	**1956**
Hunter F.6	GB	1 144	17 000	62	0,57	1955
F-100D	USA	1 420	14 000	84	0,60	1956
F-102A	USA	1 300	16 500	66	0,59	1956
F-106A	USA	2 250	20 000	170	0,69	1957
F-8A	USA	1 600	16 700	107	0,58	1957
F-101A	USA	1 900	15 850	80	0,73	1957
F-104A	USA	2 200	17 680	**200**	**0,97**	1958
S. Mystére B 2	F	1 200	17 000	90	0,56	1958
Mirage IIIC	F	2 250	17 000	84	0,74	1960
Javelin 8	GB	1 128	16 900	60	0,41	1960
BAC F.1	GB	2 237	18 280	150	0,81	1960
SAAB J 35A	S	1 800	17 600	175	**0,88**	1960

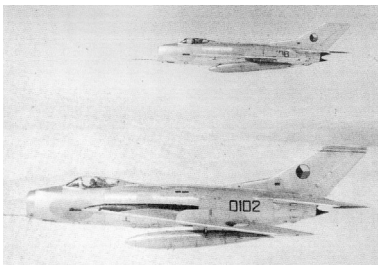

Letové foto 2 x Mig-19 S.

Albín Riška

Vzácny hosť plk. Ing. Zdeno Bielik zaslúžilý letec SR

28.decembra 2008 zavítal medzi členov funclubu slovenského letectva a slov. piva (spolku NOTA) zaslúžilý letec SR, plk. Ing. Zdeno Bielik.
Plk. Bielik sa narodil 30.11. 1955 v Svodove okr. Levice
Vyštudoval Vojenskú strednú školu letectva v Prešove, Vysokú vojenskú leteckú školu (VVLŠ) v Košiciach, odbor pilot bojových lietadiel. Ďalej vyštudoval Vojenskú leteckú akademiu J.A. Gagarina v Monine pri Moskve.
Bol pilotom lietadiel L-29, Mig-21, Suchoj SU-7 a Suchoj SU-22.
Počas svojej bohatej leteckej činnosti prežil okrem množstva radosti z lietania a lietadiel aj dramatické chvíle a to, keď musel dvakrát núdzovo opustiť lietadlo.
Plk. Ing. Zdeno Bielik v súčasnosti vykonáva významnú funkciu na GŠ OSSR.

Rozhovor s plk. Bielikom

1. Pán plukovník, v súčasnej dobe vykonávate dôležitú funkciu na GŠ OSSR . Aký je názov funkcie a v čom sú jej špecifiká?

Na GŠ OS SR pracujem vo funkcii náčelníka oddelenia bezpečnosti letov. Moja práca spočíva predovšetkým v dohliadaní nad dodržiavaním pravidiel bezpečnosti letovej prevádzky vojenských lietadiel, vyšetrovaním príčin leteckých nehôd, ktoré súvisia s prevádzkou vojenských lietadiel a navrhovaní prevenčných opatrení na predchádzanie leteckých nehôd.

2. Vieme, že ste zaslúžilý vojenský letec SR. Od koľkých rokov lietate a pamätáte si na svoj prvý let vo svojom živote, na prvý let u bojového útvaru, na prvý let v rámci samostatného Slovenska a tiež, či si spomínate na prvý let nad Šaštínom, trebárs pri lete na blízku leteckú strelnicu?

Letecký výcvik bol súčasťou štúdia na VVLŠ. Začínal som ako skoro všetci vojenskí piloti na vydarenom cvičnom vojenskom lietadle československej výroby L-29. V tom čase som mal asi 20 rokov. Prvý let na prúdovom lietadle nie je možné si nepamätať, viem si ho živo vybaviť v pamäti tak isto ako aj prvé lety na nadzvukovom lietadle MiG-21 a samozrejme sa to týka i prvých letov u bojového útvaru v Náměšti nad Oslavou (ČR) na majestátnej „lokomotíve“ Suchoj Su-7. Toto, na vtedajšie pomery mohutné lietadlo, sme všetci obdivovali ešte ako pilotní „elévi“ MiG-ov- 21. Po rozdelení federálnej republiky som sa aj s rodinou presťahoval za vtedy ešte pomerne novou technikou Su-22 na Slovensko, do Malaciek. Po trinástich rokoch lietania vo vzdušnom priestore Moravy a Čiech napriek tomu, že sme sa tam s rodinou cítili ako doma, dokonca sa tam narodili naše dve dcéry, bolo predsa len príjemné dostať sa späť nad rodnú krajinu. Čo sa týka lietania nad Šaštínom, ten sme ako významný orientačný bod museli všetci zo vzduchu dokonale (podľa charakteristických znakov baziliky) poznať už vtedy, keď sme z Náměště nad Oslavou alebo Přerova lietali na leteckú strelnicu plniť úlohy bojového použitia. Šaštín bol na Morave známy nielen svojou bazilikou, ale bol som prekvapený, keď mi českí kolegovia hovorili, že tam chodia dovolenkovať na Gazárku.

Ten spodný som ja. Bolo to po skončení letu na Su-7 U. Ten druhý je môj kolega, spomínaný Čeněk Šašinka, ktorý si neskôr strieľal zo Su-22 po streľbe z kanóna NR-30 na strelnici Žárovice, keď mu vybuchol granát v hlavni.

3. Je známe, že počas Vášho leteckého života ste mali i dve núdzové opustenia lietadla. Môžete to opísať?

Prvú katapultáž som zažil ešte ako pilot-poslucháč VVLŠ Košice. Stalo sa to pri výcvikovom lete v skupine dvoch lietadiel Mig-21, keď som sa pri jednom náročnejšom manévri zrazil s vedúcim lietadlom vo výške asi 3000m, pričom sme si navzájom odrazili krídla a lietadlá sa stali neovládateľné, takže sme z toho museli obaja von. Našťastie k nehode došlo nad neobývaným priestorom, takže sa nikomu ďalšiemu nič nestalo.
V druhom prípade som letel ako cieľ pre pilota, ktorý vykonával výcvik vo vzdušnom boji. Pri kontrole prístrojov som zistil, že kmitá ručička na ukazovateli otáčok motora a vzápätí motor úplne vysadil. Po niekoľkých neúspešných pokusoch o jeho opätovné spustenie som začal vyhľadávať vhodné miesto pre katapultáž, pretože som letel nad obývaným priestorom. Medzitým ma riadiaci lietania niekoľkokrát vyzýval ku katapultáži. Pilot, ktorý letel za mnou, potom sledoval celý priebeh katapultáže a poskytol informácie potrebné na lokalizovanie miesta môjho pristátia a dopadu lietadla. Zaujímavosťou je, že tento pilot o niekoľko rokov, opäť počas letu, pozoroval priebeh katapultáže môjho kolegu na Su-22 po tom, čo mu pri streľbe z palubného kanóna roztrhlo hlaveň a úlomky poškodili palivový systém, na čo mu vysadil motor. Nakoniec našiel smrť pri havárii českého vrtuľníka Mi-17 v zahraničnej misii v Bosne, kde zahynula celá posádka.

4. V súčasnej dobe vykonávate vyšetrovania leteckých nešťastí. Je možné niečo povedať o leteckom nešťastí lietadla AN-24 z 19.1.2006 (nakoniec štartovalo zo záhoráckeho letiska Kuchyňa) a tiež o leteckom nešťastí lietadla WT 9 Dynamic štartujúceho z letiska Senica koncom roku 2008?

O nehode An-24 toho už bolo popísané veľa. Niečo z toho bola pravda, niečo výmysly a vyskytli sa i nezmysly. Medzi novinármi, hlavne tými, ktorí sa venujú bulváru, sú aj takí, ktorým sa nehodí pravda, pretože tá je niekedy príliš všedná a nezaujímavá a preto hľadajú senzáciu za každú cenu. Nebolo to inak ani pri tejto leteckej nehode, keď sa v tlači i v elektronických médiách objavili zaručené informácie o tom, že na palube lietadla boli všetci opití, vrátane posádky, alebo, že pplk. Novák požičal riadenie cestujúcemu s rovnakým menom, pretože zrejme boli príbuzní, že lietadlo bolo preťažené a podobné hlúposti, ktoré síce neboli ničím podložené, ale niektorí ľudia si bohužiaľ dokážu urobiť zábavu aj z takejto tragédie. Ja zopakujem len podstatné fakty, ktoré konštatovala odborná vyšetrovacia komisia ministra obrany, ktorej som predsedal.

(pokračovanie na str. 20)

Vzácny hosť plk. Ing. Zdeno Bielik zaslúžilý letec SR

(pokračovanie zo str. 19)

Predovšetkým chcem skonštatovať, že podľa záverov technických expertíz, rádiovej komunikácie v čase nehody, biochemického vyšetrovania členov posádky a záznamu parametrov letu i preživšieho svedka npor. Farkaša lietadlo a jeho systémy pracovali správne a teda, že k leteckej nehode nedošlo z technických príčin. Po preskúmaní a analýze všetkých súvislostí komisia určila za najpravdepodobnejšiu príčinu nehody zlyhanie ľudského faktora-teda posádky lietadla. Chcel by som podotknúť, že pri vyšetrovaní príčin tejto tragédie sme sa stretli s obrovským nasadením všetkých záchranných zložiek, polície, armády i občanov obce Hejce, ktoré sa na mieste nehody v Maďarsku podieľali na záchranných a likvidačných prácach. V tomto prípade sa opäť potvrdilo, že nešťastie ľudí dokáže zomknúť bez ohľadu na ich národnosť alebo politické trenice. Aj týmto by som ešte raz chcel vyjadriť svoju vďaku týmto ľuďom za ich ohromnú ústretovosť a pomoc, ale aj pohostinnosť.

Plk. Bielik názorne ukazuje pristávací manéver lietadla.

Vyšetrovanie leteckého nešťastia lietadla WT 9 Dynamic, ktoré havarovalo pri obci Cerová koncom roku 2008, nespadá do mojej kompetencie, ale podľa mojich informácií zrejme posádka v zlej viditeľnosti mohla prehliadnuť výškovú prekážku vo forme stožiarov veterných turbín. Túto nehodu však vyšetruje útvar vyšetrovania leteckých nehôd, Leteckého úradu SR.

5. Hovorí sa, že čs. letectvo do roku 1989 bolo chápané vo svete ako letectvo silné a slušne vycvičené. Aký je Váš pohľad na túto dobu?

Táto otázka je už síce bezpredmetná, ale pokúsim sa o stručnú odpoveď. V tomto období bolo v Československu

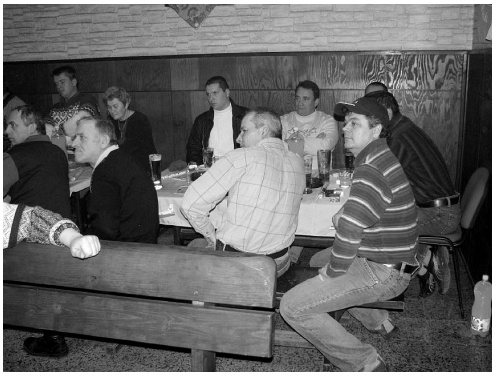

Členovia funclubu sledujú prednášku.

rozmiestnených asi 12 bojových leteckých plukov (po 36 bojových lietadiel) a tri školské pluky. Schopnosť leteckej techniky bola udržiavaná na vysokej úrovni (ak ma pamäť neklame asi na 90%). Táto technika bola pomerne pravidelne obmieňaná a dopĺňaná. Piloti boli cvičení s dôrazom na bojové použitie, vrátane výcviku vybraných posádok v použití atómových zbraní. Skupinový let v zostave letky nebol ničím výnimočným a organické roje vykonávali výcvik pravidelne. Letecko-taktické cvičenia pluku boli plánované a vykonávané so všetkou vážnosťou a museli obsahovať prelet na takzvané záložné alebo poľné letisko, ktoré sa z asfaltového pásu umiestneného kdesi v poli, v priebehu 2-3 dní premenilo na plne funkčné operačné letisko pre 1-2 letky bojových lietadiel schopných operačného pôsobenia. Zaujímavosťou boli i cvičenia, pri ktorých sme pôsobili z prispôsobených úsekov diaľnic (D1 pri Měříně neďaleko od Jihlavy). Ale to sú už dnes len spomienky „starého zbrojnoša".

6. Pán plukovník, ktoré lietadlo Vás najviac oslovilo, ktoré ste takpovediac milovali?

Všetky, na ktorých som lietal, ale najradšej som mal stíhací bombardér Su-22. Toto lietadlo malo na svoju dobu výborné navigačné vybavenie, slušnú výzbroj i nosnosť. Predovšetkým disponovalo kvalitným motorom s vysokým ťahom (112 kilonewtonov pri plnej forsáži) a výborným katapultážnym kreslom K-36, ktoré je v rôznych modifikáciách používané v najmodernejších ruských strojoch. Nezanedbateľné bolo i pohodlie pre pilota, či už je to elektricky ovládaná výška sedu, kvalitná klimatizácia, veľká prehľadná kabína, ovládanie prekrytu kabíny a pod. Vyskúšal som si i let v F-16 pri výmennej návšteve na holandskej leteckej základni Volkel. Môžem povedať, že je to tiež vynikajúci stroj.

7. V súčasnej dobe bývate aj s rodinou v Malackách. Aký je Váš vzťah k Záhoriu, Záhorákom a samozrejme k srdcu Záhoria - k Šaštínu?

Na Záhorí bývam s rodinou už sedemnásť rokov. Za tento čas som si vytvoril pozitívny vzťah k Záhoriu i Záhorákom. Našiel som si tu mnoho známych i priateľov, narodil sa mi tu vnuk, cítim sa tu ako doma. V Šaštíne mám tiež niekoľko priateľov, medzi ktorých patrí i predseda tohto fanclubu p. Riška. Na jar sa chodíme kochať pohľadom na stráne obsypané konvalinkami do lesíka neďaleko jazera, pri ktorom má chatku ďalší dobrý priateľ Maroško Kusý. V lete sa tu občas zastavíme vykúpať alebo na nejakej „opekačke" s priateľmi v chatovej oblasti.

8. Na októbrovú schôdzu funclubu bol ako hosť pozvaný prvý slovenský kozmonaut plk. Ivan Bella. Poznáte sa? Ak áno, odkiaľ a či ste aj spolu lietali.

S Ivanom sa samozrejme poznáme. Slúžili sme spolu na letisku v Kuchyni, on sa vtedy preškoľoval na Su-22, takže som ho z pozície inštruktora aj kontroloval a pomáhal mu v jeho „rozlete". Stretávali sme sa nielen pracovne ale aj pri športe, alebo pri pive. Je to dobrý človek i kamarát a je s ním zábava.

9. Môžete niečo povedať o rodine? Sme informované, že máte dve dcéry a vraj pekné a že máte už aj šikovného vnúčika. Vnuk pôjde v šľapajach deda?

Moja manželka je už roky zamestnaná na letisku a našla si záľubu medzi leteckými modelármi. Zúčastňuje sa na rôznych medzinárodných súťažiach v úlohe rozhodcu a dosť intenzívne sa venuje športu, hlavne volejbalu. Moje dcéry Lenka a Petra sú už dospelé, sú vydaté a jedna z nich má štvorročného syna - už spomínaného vnúčika. Všetci bývame v Malackách, každý vo svojom. Musím povedať, že mi robia radosť a to isté môžem povedať o svojich zaťoch. Čo sa vnúčika týka, zaujímajú ho nielen lietadlá ale i autá, takže uvidíme, čo ho chytí silnejšie, ja dúfam, že to budú lietadlá. Chodíme preto spolu na letisko, sme pravidelnými návštevníkmi na leteckých dňoch v Piešťanoch, učím ho poznávať lietadlá.

(pokračovanie na str. 21)

Vzácny hosť plk. Ing. Zdeno Bielik zaslúžilý letec SR

(dokončenie zo str. 20)

Týmto spôsobom sa snažím vypestovať v ňom pozitívny vzťah k lietadlám a k letectvu, možno neskôr i k pivu.
10. A teraz najdôležitejšia otázka. (Prosím, na ňu sa sústreďte tak, ako keby ste sa pripravovali na let na Su-7 alebo Su-22). Ako hodnotíte funclub slovenského letectva a slovenského piva (skratka je spolok NOTA)? A ak príde v budúcnosti pozvanie na niektorú schôdzu tohto klubu, budete pozvanie akceptovať?
Podľa môjho názoru je takýto klub vynikajúcou príležitosťou na stretávanie sa ľudí s kladným vzťahom k letectvu a k pivu. Mal som príležitosť stretnúť sa s jeho členmi a toto stretnutie ma utvrdilo v tom, že fanúšikovia slovenského letectva a slovenského piva na Záhorí ešte nevymreli a v Šaštíne majú veľmi silné zastúpenie. Spoznal som tu mnoho zaujímaných ľudí, ktorí sa živo zaujímajú o túto tematiku a dokážu sa pritom skvele baviť a myslím si, že to je na tom najdôležitejšie. Ak budem pozvaný, určite prídem.

Spoločné foto na záver výročnej schôdze dňa 28.12.2008 v pivárni „u andelú“. Ako vidieť atmosféra bola nenásilná.

Za rozhovor ďakujú
Silvia Suchá a Jana Labašová

Dať či nedať dieťa do tábora?

Obdobie letných prázdnin býva obvykle náročné nielen pre deti ale i pre ich rodičov. Dva mesiace sú dlhý čas, rodičia disponujú obmedzenou dovolenkou a keď starí rodičia tiež ešte pracujú, alebo im pre zdravotné problémy nemožno zveriť dieťa na celý čas, nečudo, že problém „ prázdniny“ nám riadne pomúti hlavu.
Jednou z možností, čo s voľnom počas leta, je umiestniť dieťa v detskom tábore.
Mnohí rodičia váhajú - dať či nedať dieťa do tábora? Bude o neho dobre postarané? Nebude smútiť'? Bude v bezpečí? Atď'...
Detské tábory sú osobitným druhom rekreácie detí, tu deti majú možnosť načerpať nové sily pre prácu v škole, upevniť si zdravie, vyšportovať sa a svoj voľný čas prežiť` účelne, zmysluplne, k čomu prispieva vhodne volený program každého detského tábora. Dieťa si pod dozorom pedagógov rozvíja svoje záujmy a záľuby, získava nové vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré neskôr môže uplatňovať v škole i v osobnom živote a to všetko v tábore získava zábavnou formou.
V čom sú klady detského tábora ?
- deti získavajú nových priateľov, pobyt spolu s inými deťmi im umožňuje lepšie spoznať samých seba,
- naučia sa zapojiť do skupiny, čo automaticky vedie k návyku rešpektovať názor väčšiny,
- vďaka hygienickým požiadavkám SR na detské tábory deti majú možnosť hrať sa a dennodenne sa vyšantiť v čistom, zdravom prostredí,
- v kolektíve sa dieťa formou hier a športu učí čestnosti, ohľaduplnosti, tolerancii a zásade fair-play,
- zábavným a pútavým spôsobom získava vedomosti o svete okolo nás, o ľuďoch a prírode, jednoducho povedané, dieťa sa nenudí a kto sa nenudí, nerobí zle.

S deťmi pracujú kvalifikovaní vychovávatelia. Tí rešpektujú vekové a individuálne osobnosti detí, čo sa odráža na tvorbe prázdninovej činnosti tábora. Dobrý vedúci dokáže nájsť pre každé dieťa činnosť, ktorá ho zaujme a uspokojí. Každé dieťa potrebuje pre svoj zdravý rozvoj pocit bezpečia a istoty. Preto už v prvý deň nástupu do tábora je dieťa oboznámené so všetkým, čo sa od neho bude očakávať a tým sa uľahčuje orientácia dieťaťa v normách správania.
Každá výchovná práca má špecifiká, ktoré je nutné dodržiavať. Platí to i pre prácu s deťmi v detských táboroch. Letné detské tábory sú založené na dobrovoľnej účasti detí, sú tu deti v rôznom veku, z rozdielnych sociálnych skupín, no všetky sa musia začleniť do väčšieho kolektívu. A či už budú vo voľnej prírode, v nejakom jednoduchom zariadení (chatka, bungalov), alebo v pevnej, viac či menej komfortnej pevnej budove, čaká ich veľká zmena. Bez rodičov nablízku si budú musieť mnohé veci zhotoviť samy, učiť sa samostatne rozmýšľať i konať, žiť na pár dní bez priameho vplyvu rodiny a svojich blízkych, zato pod vplyvom nového kolektívu.
Ponuka detských táborov v dnešnej dobe je bohatá. Mnohé tábory sú tematicky ladené. CVČ v Šaštíne-Strážach ponúka dva typy táborov. Prvý je **pobytový pre deti** od 6 do 15 rokov, je mimo nášho mesta v termíne: júl 2009, v dĺžke 7 dní. Druhý je pre deti prvého stupňa, je to **prímestský tábor** v priestoroch CVČ a plánuje sa tiež v mesiaci júl. Akékoľvek podrobnosti či informácie dostanete na tel.čísle 6592871, alebo priamo v CVČ na Štúrovej ulici.

Iveta Szökeová,
CVČ Šaštín-Stráže

Prvé dieťa v roku 2009

Prvým dieťaťom narodeným v tomto roku v Šaštíne-Strážach je dieťa Nikolety Lajdovej a Vladimíra Klenu. Volá sa **Santé Klenová** a narodila sa 4. januára. Vážila 3,15 kg a merala 50 cm. Keďže má už dva mesiace, zašla som ju navštíviť a popýtať sa ako sa jej darí. Milučká krásavička sa práve zobudila. Malá hlavička s čiernymi vláskami sa na mňa pozerala prekrásnymi modrými očkami. Varovala ju babička Anička. Pripili sme si červeným vínom na zdravie malej Santé a popriala som všetkým všetko dobré. **EO**

Dodatočné poďakovanie

Rodičovské združenie pri MŠ Šaštín - Stráže dodatočne ďakuje sponzorom, ktorí v roku 2008 prispeli deťom v škôlke či už finančne alebo materiálne

Združenie telesne postihnutých Šaštín - Stráže,
Papiernictvo - p. Viera Stanická

P i v o - nápoj, jeden z najobľúbenejších?

Pre niekoho áno, pre niekoho nie. Ako vždy platí pravidlo - všetko s mierou!
Pozývam vás na prechádzku s pivom po ceste historickej, praktickej ale i humornej.
Pivo sa pokladá za najstarší nápoj, ktorý človek vôbec vynašiel. Verilo sa, že kolískou piva je Egypt. Potvrdzovali to všetky zachované nápisy na kamenných doskách alebo napríklad texty z pyramíd v Sakkáre z konca 4. a zo začiatku 3. tisícročia pred n. l. Zoznamovali nás s výrobou piva vo všetkých epochách Horného aj Dolného Nílu.
Až neskôr sa začali prekladať hlinené tabuľky, nájdené v starých mestách dávno zaniknutých civilizácií, najmä v povodí riek Eufrat a Tigris, ktoré zmenili pohľad na históriu piva. Nikto predtým s určitosťou nevedel, že Sumeri, Akkádi, Babylončania a Asýrčania zhotovovali pivo z obilia.
Ako dosvedčujú viacerí vedci, pre prvé správy o výrobe kvasených nápojov z obilia musíme ísť až do dávnej Mezopotámie. Pretože pivo malo v Mezopotámii veľký význam, dostalo sa aj do písomnej formy. Ako príklad slúži úryvok z Eposu o Gilgamešovi, kde pivo dokonca vystupuje ako jeden zo základných atribútov civilizácie.
O tom, že pivo v Mezopotámii bolo veľmi váženým nápojom, svedčí aj fakt, že podľa účtovných záznamov skoro polovica produkcie jačmeňa šla na výrobu piva. Ale aj to, že v najstaršom dochovanom zákone, ktorý vydal staro-babylonský kráľ Chamurapi v roku 1750 pred n. l., je jedna časť venovaná kvalite piva. Zákony teda určovali, čo je pivo a akú má mať kvalitu a aké tresty postihnú tých, ktorí vyrábali nekvalitné pivo.
Pivo sa posudzovalo zrakom a chuťou, ale skúšalo sa tiež jelenicami. Richtár, obecný pisár alebo zvlášť k tomu určení úradníci si sadli na dubovú lavicu poliatu pivom v kožených jelenicových nohaviciach, a ak sa nohavice prilepili, bolo pivo dobrej kvality. Vtedy sa hovorilo: „Aký var, aká sila, na nohavice sa im lavica prilepila.“ Tento zvyk pravdepodobne prišiel z Bavorska.
Nádoby určené na pitie piva prešli veľkými zmenami. Od hlinených cez bizónie rohy, kamenné džbány, strieborné čaše, až po sklo rôzneho druhu. Sumeri vyrábali pivné nádoby v podobe plochého pohára, ktorý sa pri pití držal oboma rukami. Medzi najstaršie patrili rohy zo zubra alebo býka, z ktorých pili Galovia. Pri stretnutí sa väčšinou pilo iba z jedného rohu, ktorý si postupne všetci podávali. Veľkosť rohu a jeho

obsah /v litroch/ boli dokladom vážnosti lovca a jeho spoločenského postavenia, ktorý si muži pripínali k pásu. Nádoby z pálenej hliny začali vyrábať až Galovia, v stredoveku sa začalo s ich zdobením, ale až v období renesancie naplno rozkvitlo umenie ich výzdoby. Vyrábali sa nádoby z kameniny, porcelánu, striebra, cínu, bronzu a potom aj zo skla. Nádoby sa maľovali, striebrili, zdobili rôznymi motívmi. V Anglicku sa vyrábali porcelánové poháre, ktoré mali na dne porcelánovú žabu, ktorá pri pití vydávala charakteristický zvuk. Nemeckí študenti zase mali svoje poháre v tvare vysokej topánky, v severských krajinách boli rozšírené nádoby z dreva.
Pivné nápoje si nezískali veľkú obľubu v starovekom Grécku ani v Ríme, kde bolo pivo výrazne drahšie ako víno. Zato barbarské kmene na severe si kvasné nápoje z obilia nevedeli vynachváliť. Keď navyše do piva začali pridávať chmeľ – o prvenstvo v tejto technológii súperia Slovania s Germánmi – stalo sa pivo jedným z najobľúbenejších nápojov Európy. Prvá zmienka o pivovarníctve na území bývalého Československa, pochádza z roku 993 z Břevnovského kláštora. Právo variť pivo mali mnohé kláštory, neskôr šľachtické usadlosti a mešťania. Napríklad v zakladajúcej listine cechu pivovarníkov v Prešove z roku 1503 sa hovorí o tom, že pivo sa na tomto území varilo odpradávna.
Zlomom v modernom európskom pivovarníctve bol rok 1842, keď sa v Plzni, v tamojšom mestskom pivovare, navaril prvý svetlý ležiak, ktorý dal meno novému typu piva známemu po celom svete ako Pils alebo Pilsner.

Recepty

***Pivná polievka proti kašľu a zachrípnutiu.**
Suroviny : 1 l piva, 3 strúčiky cesnaku a pol lyžičky čierneho korenia. Všetko treba zmiešať a povariť. Vraj to pomáha.
***Kurča s pivom a syrom.**
Suroviny : 1 stredne veľké kurča, l fľaša svetlého piva, 100 g strúhaného syra /najlepšie niekoľko druhov/,1 polievková lyžica horčice, 1 polievková lyžica vegety, 0,2 l ryže, l mokka lyžička mletého ďumbieru, l mokka lyžička mletého čierneho korenia, 4 polievkové lyžice oleja, l viazanka petržlenovej vňate a štipka soli. Kurča rozštvrtíme, osolíme a prudko opečieme na horúcom oleji. Ryžu dáme do nádoby vymastenej olejom. Potom ju polejeme pivom zmiešaným s koreninami, petr. vňaťou, postrúhaným syrom a horčicou. Na ryžu poukladáme mäso a pokvapkáme ho zvyškom šťavy, zakryjeme a dusíme vo vyhriatej rúre asi 50 minút. Keď všetka šťava vsiakne do ryže, kurča necháme sčervenieť bez pokrievky. Podávame so šalátom.
***Vyprážané jablkové krúžky /4 porcie/**
Suroviny: 800 g malých kyslých jabĺk, 100 g hladkej múky, 40 g cukru, svetlé pivo, 3 vajcia, 1 pol. lyžica slnečnicového oleja, citrónová šťava a soľ. Múku, tri žĺtky a olej vypracujeme na hladké cesto. Pridáme 1/8 svetlého piva/ lepšie je slabšie/, z troch bielkov vyšľaháme sneh, postupne ho pridávame do cesta, ktoré necháme 10 až 15 minút vykysnúť. Jablká ošúpeme, vyrežeme jadrovník a nakrájame na plátky. Vložíme do citrónovej šťavy a pridáme cukor. Krúžky namočíme do cesta a vyprážame do zlatista. Po vybratí ich necháme odkvapkať od oleja a môžeme posypať škoricovým alebo práškovým cukrom. Výborné sú s vanilkovou omáčkou.
***Nátierka s pivom**
Suroviny: 125 g tvarohu, 125 g syra Niva, 1 dl svetlého piva, 100 g masla, 1 cibuľa, 2 strúčiky cesnaku, 1 feferónka, mletá červená paprika, soľ. V miske vymiešame maslo s tvarohom a nastrúhaným syrom. Primiešame pivo, cibuľu nakrájanú na drobno, rozotretý cesnak, nasekanú feferónku a dobre premiešame. Podľa potreby osolíme a pridáme trocha mletej červenej papriky. Podávame na sendviči alebo hriankach.
***Fánky s pivom**
Suroviny: I. cesto - 400 g hladkej múky, 1 dl piva, 1 dl mlieka, 1 vajce a trošku soli. II. cesto - 100 g hladkej múky a 150 g masla alebo Hery. Každé cesto vypracujeme osobitne, potom ich uložíme jedno na druhé a trikrát po 10 až 15 min. ich spolu rozvaľkáme a poskladáme. Nakoniec vykrajujeme fánkové tvary a vysmážame.
***Smažené hríby v pivnom cestíčku**
Suroviny: pol kila hríbov, 1/8 litra piva, 200 g hladkej múky, 1 vajce, tuk na smaženie a soľ. Z piva a múky urobíme cestíčko, ktoré osolíme a namáčame do neho nakrájané plátky z hlavičiek hríbov. Potom smažíme na rozpálenom tuku.

Silvia Suchá

Námestie slobody

Šaštín už v stredoveku patril medzi najväčšie duchovné, kultúrne a historické centrum na dnešnom Západnom Slovensku. Mnohé historické pamiatky sa stali Národnými historickými pamiatkami Slovenska. Je to hlavne bazilika, kláštor, trojhranná kaplnka, trojičný stĺp a celé Kláštorné námestie. Ďalej je to barokový kostol na námestí a teraz aj Námestie slobody. Námestie patrí medzi najväčšie na Záhorí. Toto historické centrum prešlo rôznymi vývojovými etapami od pieskového terénu až po vybetónovanú plochu a naposledy pokrytú liatou živičnou zmesou, ktorá sa v zimnom období zmršťuje a tým sa vytvárajú veľké medzery, ktoré sa musia každým rokom aj s výtlkami opravovať. Tento povrch pre nekvalitný materiál spôsobuje každý rok neustále problémy. Námestie vždy bolo centrom obchodníkov a remeselníkov. V minulých storočiach tu boli pravidelne jarmoky. Poriadali sa tu náboženské obrady (procesie), stretnutia organizácií, ako hasičov, šaštínskych orlov a tiež politických strán. Prvomájové oslavy a v poslednom období oslavy Mikuláša, stavanie vianočného stromu a tiež prvomájovej „máje“. Na tomto

Socha nepoškrvneného počatia Panny Márie.

námestí sú tri sochy. Uprostred je socha Immaculaty - Nepoškrvneného počatia Panny Márie. Socha bola postavená na piesčitom podloží. Znázorňuje Pannu Máriu ako stojí ľavou nohou na zemeguli na hadovej hlave. Ďalšie dve sochy (plastiky) sú na dolnom konci námestia vpravo. Sú to sochy sv. Vendelína a sv. Floriána. Obe sochy tiež majú základy postavené na piesku. Patrón pastierov sv. Vendelín má zopnuté ruky k modlitbe. Pri ľavej nohe mu leží ovečka. Pod sochou na podstavci bol v minulosti lampáš a pod ním je kartuša s nápisom: **VENDELIN A JOZEFINA VEJSSOVA DCERA JOZEFA A EVI VEJSSOVE V ŠAŠTÍNE 1924.** Vedľa je socha sv. Floriána. Je to patrón hasičov. Nápis na kartuši je tento: SV. FLORIANE ORA PRO NOBIS (sv. Florián oroduj za nás). Socha bola vysvätená v stredu dňa 4. mája 1926 na sviatok sv. Floriána. Na vysviacke sa zúčastnila početná skupina asi 800 ľudí. Na historickej fotografii z tohto aktu je vidieť hasičov v uniformách aj s vlajkou svojho patróna. K tomuto patrónovi bola dodatočne až o 2 roky neskôr prirobená okrasná záhradka ako u sv. Vendelína.

V decembrovom čísle Hlásnika z r. 2008 je uverejnený ÚZEMNÝ PLÁN Centrálnej mestskej zóny ŠAŠTÍN-STRÁŽE. Mimo iného je tam uvedené, že na Námestí slobody sa nachádzajú kamenné plastiky Immaculata, Vavrinca a tiež Floriána so spoločnou ohradou, ktorých situovanie je rozporuplné. V tomto prípade je však rozporuplné to, že je tam nesprávne napísané, že je to socha sv. Vavrinca. Na tomto námestí je to socha sv. Vendelína. Socha sv. Vavrinca na Námestí slobody nikdy nebola. Všetky tri sochy sú ozdobou nášho námestia. Aby sa zachovali aj pre budúce generácie, je potrebné ich reštaurovať. Ďalšou prioritou by malo byť prepojenie Námestia slobody s Kláštorným námestím. Dnes však táto najviac frekventovaná ulica je zjazvená priekopami, ktoré pochádzajú pravdepodobne až zo stredoveku. Do mesta určite nepatria. Vedľajšie ulice Zápotočná, Novoveská a Hollého sú už bez priekop. Ďalej je uvedené v bloku 3/5 rekonštrukcia: objekt sýpky na tržnicu. Toto je už „pasé“ (nedávna minulosť), lebo tržnica má byť pod budovou BAZILIKONU. Územný plán neobsahuje zadanie, v ktorom roku sa začne realizovať rekonštrukcia námestia. Námestie už dnes neplní ten spoločenský účel ako v minulosti.

V dnešnej dobe sa toto námestie stalo veľkým parkoviskom pre osobné autá. Občania nášho mesta by mali mať úctu k týmto historickým pamiatkam, ktoré nám zanechali naši pamätníci, preto ďalej uvediem životopisy týchto dvoch patrónov, ktorí majú sochy na tomto námestí.

Rafael Menšík

Sv. VENDELÍN

Pôvod mena: z mena Václav - viac slávny, zdrobnenina staronemeckého názvu Slovan - Vende. Podľa dobových prameňov sa škótsky kráľovský syn narodil okolo r. 550. Ako 20-ročný vykonal púť do Ríma, potom odišiel do kraja Trevíre, kde sa usadil ako pustovník. Aby mal z čoho žiť, stal sa pastierom u istého šľachtica. Aj pri tejto práci sa vedel pohrúžiť do modlitby. Neskôr mu jeho patrón postavil pustovňu v blízkosti jeho statku. Chýr o jeho zbožnom živote sa dostal až k mníchom z kláštora v Tholey.

Vyhľadali ho a oznámili mu, že si ho zvolili za opáta. Tu podľa tradície aj r. 617 zomrel. Slávna legenda píše, že po pohrebe na druhý deň jeho mŕtve telo ležalo vedľa hrobu. Preto mnísi zapriahli do povozu voly, ktoré telo opáta Vendelína zaviezli na miesto, kde sa pustovník predtým rád modlieval. Tam ho pochovali a neskôr vzniklo pútnické miesto St. Wendel nad Sárou. Medzi veriacimi je vzývaný ako veľký pomocník v núdzi. Je patrónom sedliakov, ovčiarov a pastierov dobytka. Je vzývaný aj ako ochranca pred dobytčím morom. V ikonografii zobrazený ako pútnik, pustovník, mních, pastier. Atribútmi sú palica, mech, ruženec, kniha, lopata, kyj a niekedy aj kráľovská koruna.

Sv. FLORIÁN

Pôvod mena: z lat. Floriánus-kvitnúci, rozkošný. Svätý Florián je jedným z najuctievanejších svätcov Rakúska, ale aj Česka, Maďarska, Bavorska. Narodil sa v druhej polovici 3. storočia v Rakúsku a zomrel 4. mája v r. 304 Lorchu.

(pokračovanie na str. 24)

Námestie slobody

(dokončenie zo str. 23)

Florián bol mladý kresťan a mal vynikajúci zmysel pre plnenie povinností. Po niekoľkých rokoch strávených vo vojsku ako dôstojník stal sa kancelárom ríšskeho miestodržiteľa v Lauriaku (dnešný Lorch v Homom Rakúsku), ktoré bolo správnym strediskom Norika. Keď cisár Dioklecián vyvolal prenasledovanie kresťanov, aj v provincií Norikum bolí pozatýkaní kresťania. Florián plánoval ich tajné oslobodenie, jeho plán bol prezradený a on sám bol zatknutý a predvedený pred miestodržiteľa Akvína. Odoprel obetovať pohanským bohom, preto bol odsúdený na smrť. Kruto ho mučili a nakoniec s mlynským kameňom na krku ho hodili do rieky Enns. Legenda hovorí, že jeho vyplavené telo strážil orol, aby nebolo zhanobené. Pochovala ho vdova menom Valéria. Nad jeho hrobom v 8. storočí postavili kláštor, ktorý dodnes stojí a je skvostom baroka na ceste medzi Lincom a Viedňou. Telesné pozostatky svätca boli v 11. storočí prenesené do Ríma a odtiaľ boli prevezené do Krakova.

Vysviacka sochy sv. Vendelína a sv. Floriána.

V ikonografii je zobrazený ako vojak s kopijou a zástavou v ruke hasí horiaci dom. Jeho atribútmi sú mlynský kameň a orol.

Podľa knihy ThLic. Daniel Dian a Mons. prof. ThDr. Viliam Judák, PhD. ***Každý deň so svätými.*** *Vydal Spolok svätého Vojtecha v Trnave v roku 2006 a 2007 ako podielové knihy pre členov Spolku sv. Vojtecha.*

Spracoval: Rafael Menšík
foto: archív p.Menšík

Zmodernizovaný Supermarket COOP JEDNOTA

Obchodný dom Supermarket COOP JEDNOTA v Šaštíne-Strážach na Námestí slobody má za sebou dlhú históriu. Otvorený bol v roku 1973 a od vtedy sa v ňom uskutočnilo niekoľko zmien. Vymenilo sa viacero nájomníkov a vykonalo niekoľko menších rekonštrukcií. Supermarket už nestačil na nápor zákazníkov, veď dosahoval pomerne vysoký maloobchodný obrat. Bolo potrebné vykonať veľkú rekonštrukciu a pracovníci i zákazníci si museli na ňu počkať. 14. septembra 2008 sa prestalo predávať a začali veľké úpravy. Výsledok nechal na seba čakať do 5. decembra, ale zato bolo vidieť, že to rozhodne nebola zbytočná práca. Supermarket je teraz takmer dvojnásobne väčší, jeho predajná plocha je 397 m^2. Kolektív sa rozrástol o dve pracovníčky. Vedie ho stále osvedčená vedúca Anna Morávková a jej zástupkyňou je pani Mária Drinková.

Na otvorení v prvý predajný deň pán Ing. Ivan Bzdúšek, predseda družstva COOP Jednota v Senici, poďakoval všetkým za dobre vykonanú prácu pri rekonštrukcii. Okrem zainteresovaných pracovníkov družstva sa otvorenia predajne zúčastnili i ďalší hostia: primátor mesta Šaštín-Stráže Ján Hladký, predsedníčka MDV Helena Masárová, za firmu FROP pán Marián Planický, za stavebnú firmu pán Palkovič - obidvaja majitelia firiem. Títo vo svojom príhovore vyzdvihli dlhoročnú spoluprácu s COOP Jednota.

Primátor mesta menom všetkých občanov vyslovil vďaku za tento pekný, priestranný obchod a pripomenul, že bude slúžiť nielen občanom nášho mesta, ale aj obyvateľom širokého okolia. Do supermarketu zavítal tiež Mikuláš a priviedol si aj milého čerta, čím prispeli k príjemnému otvoreniu predajne.

Pri svojich nákupoch nezabudnite používať Členskú kartu COOP Jednota, čo je 2%-ná zľava z nakúpeného tovaru. Noví členovia sa momentálne neprijímajú. Možno použiť aj Zákaznícku kartu COOP Jednota, čo je 1% zľava z nakúpeného tovaru. Túto môže získať každý nakupujúci. Tiež možno platiť platobnými bankomatovými kartami a využívať UNIKASU na dobíjanie mobilov a platenie šekov.

Otváracie hodiny: Pondelok, utorok, streda, štvrtok a piatok od 6.00 do 18.00 hodiny;
sobota: od 6.00 do 12.00 hod.,
nedeľa: od 7.30 do 11.30 hod.

Prajeme vám príjemný, spokojný a bohatý nákup v supermarkete na Námestí slobody.

E. Masárová

Námestie pred rokom 1973.

Čaro Vianoc našich detí .....

Čo sa skrýva pod názvom Vianoce - sú to sviatky mieru, pokoja, lásky. Sviatky vzájomného porozumenia, čas, kedy máme k sebe bližšie ako inokedy.

- Veď každý z nás je vo svojej podstate rád ľudský, milý, príjemný.
- Veď každý z nás chce byť chválený, vyzdvihnutý, pohladený, uznávaný.
- Veď každý z nás má niekoho rád, niekoho rád vidí, mamičku, otca alebo sám seba.

Tak isto chcú byť chválené naše deti.
Dnes chcem pochváliť našich tretiakov zo Základnej školy 1.-4. ročník Šaštín-Stráže, ktorí po minuloročnom umiestnení sa na druhom mieste sa nevzdali a „ z v í ť a z i l i !“ Zvíťazili v súťaži o najkrajšie vyzdobenú triedu k najkrajším sviatkom roku, Vianociam.
Deti sa snažili, krásny, vlastnoručne vyrobený adventný veniec Gabikou Waldhauserovou, žlté zvonce s červenou mašľou vyfarbené Jankou Nesnadnou, krásny Mikuláš z rúk Moniky Maxiánovej či pútavý vianočný stromček vyfarbený Karinkou Okasovou. Množstvo výkresov snehuliakov Grétky Žákovej a Silvinky Blažovej, tiež veľmi pôsobivé snehové vločky Nikolky Hurbanovej a Sabínky Danihelovej. Nástenku pomáhali vytvoriť Rudko Bílik, Chrystopher Bakič a Marcel Daniel. Živý vianočný stromček pripravili a vyzdobili Adam Púčik, Andrej Malík, Radka Pelcnerová a Veronika Kuníková za výdatnej asistencie pána učiteľa Pavla Ružičku. Aj vchodové dvere boli krásne. Poviem vám, bolo sa na čo pozerať a zároveň bolo treba uznať, že máme veru šikovné deti.
Pani riaditeľka Anička Lajdová po zásluhe vyhlásila tretiakov za víťazov a odmenila ich sladkou odmenou. Radosti bolo neúrekom a zároveň si všetci sľúbili : „Na budúci rok vyhráme určite zas !“ **Mária Vizváryová**

Neobvyklé jubileum

Dňa 7. apríla oslávi svoje životné jubileum - 100 rokov - obyvateľka nášho mesta pani Katarína Havlíčková, rod. Krajčiríková. Narodila sa roku 1909 a jej rodnou obcou bol Plavecký Svätý Peter. Pochádzala zo štyroch súrodencov. Bohužiaľ žije už len ona a jej mladšia sestra Jozefína (80 ročná), ktorá býva v Bratislave. Katarína Krajčiríková sa vydala v roku 1937 do Stráží za Karola Havlíčka, ktorý zomrel v roku 1991 ako 83-ročný. Mali spolu dve deti. Staršieho Jozefa, ktorý sa oženil na severnú Moravu a zomrel ako 69-ročný. Jozef mal dve deti - Vierku (37 r.) a Mirka (44 r.).Mladší František, povolaním učiteľ, býva v rodičovskom dome a stará sa spolu s manželkou Martou o svoju matku. Má dcéru Adrianu (39 r.).
Katarína Havlíčková pracovala celý život v poľnohospodárstve, najprv s mužom ako súkromne hospodáriaci roľníci a potom ako členovia JRD. V práci bola veľmi svedomitá a dôsledná. V jedle striedma a jej krédom bolo: „Čo môžeš urobiť dnes, neodkladaj na zajtra a nemysli na žiadne choroby, ale venuj sa práci.“
Pani Havlíčkovej blahoželáme k tomuto krásnemu jubileu a želáme jej veľa zdravia, šťastia a rodinnej pohody v kruhu svojich najbližších.

Redakcia

Blahoželania

V apríli sa dožívajú významného životného jubilea dve mne blízke osoby.
15. apríla oslavuje svoje šesťdesiatiny moja verná priateľka **Janka Chmolová,** rodená Janíková, rodáčka zo Stráží, bývajúca už dlhšie roky v Bratislave.
17. apríla sa dožíva sedemdesiatich rokov moja drahá teta **Gitka Huttová,** rodená Otrísalová, žijúca v Senici.
Obidvom želám veľa zdravia, šťastia, lásky a dobrej pohody v kruhu svojich najmilších.

Vaša Elena Ovečková

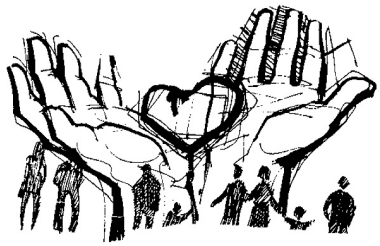

O LÁSKE

(K máju, mesiacu lásky)

Otvára srdcia
Dáva snom krídla.
Je taká krásna
a pritom iná.

Rozdávať šťastie
to je jej cieľ
i cesta
Myslí na druhých,
pre seba nemá miesta.
Svet často chcel by,
by bola hviezda
a s mamonou
kráčala vedno.
On predal by ju
a ešte zobral
bohaté veno.

Nešťastný ten,
kto kupčí s takou cenou!
Veď duša nie je
prázdnou, nemou.

Ľudské srdce
nebude nikdy na predaj.
Údelom lásky nie je:
Ber, ale daj!

Ona vždy sama
viac dáva.
V tom rozpoznáš,
že je tá pravá.

Šťastný ten,
kto s ňou priateľ je.
Šťastnejší, kto jej verí
a s ňou žije.

No najšťastnejší ten,
kto sám ju dáva.

G.G.

Prvý šaštínsky futbalista na „kanároch“

Úvodom k príbehu o športovcovi z nášho mesta, 25-ročnom Jánovi Vrtalíkovi, najprv v krátkosti o zaujímavom mieste na našej planéte, kde momentálne žije, pracuje a športuje.
Kanárske ostrovy síce ležia mimo územia Európy, ale sú súčasťou Španielska. Od pobrežia Afriky ich delí necelých 100 km. Tvoria ich ostrovy Tenerife, Gran Canaria, Lanzarote, Fuerteventura, Gomera, La Palma a El Hiero. Turisticky sú mimoriadne atraktívne a patria k vyhľadávaným dovolenkovým destináciám. Nazývajú sa aj ostrovmi večnej jari pre celoročnú príjemnú klímu. Teplota tu ani v zime neklesá pod 20°C. Ich brehy omýva Atlantický oceán, nájdeme tu krásnu exotickú prírodu, nádherné pláže, vysoké hory ale aj púšte a neobvyklé prírodné útvary. Dostupné sú letecky, let trvá cca 5 hodín.

Janko pokračuje vo vrtalíkovskej futbalovej tradícii, keď jeho starý otec i otec hrávali futbal v Šaštíne. Začal hrávať už ako malý žiačik v Slovane Šaštín a prešiel jeho vekové kategórie. Počas štúdií v Senici v SOU, ktoré ukončil maturitou v odbore čašník, hrával za druholigový dorast FK SH Senica. Pôsobenie v tomto klube mu po futbalovej stránke dalo veľa. Touto cestou ďakuje všetkým, ktorí tam vtedy pracovali, hlavne trénerovi pánovi Jánovi Baďurovi. Po návrate zo Senice hrával za „A“ mužstvo Šaštína až do svojho odchodu za more v roku 2007. Vďaka patrí funkcionárom, kamarátom, trénerom p. Viktorovi Buzayovi a p. Jozefovi Slovákovi, ktorí sa podieľali na jeho ďalšom výkonnostnom raste v materskom klube.
V septembri 2007 odišiel za prácou na ostrov Tenerife, ktorý je najväčší z Kanárskych ostrovov. Adaptáciu v novom prostredí mu uľahčila sestra Katka, ktorá tu žije a pracuje už desiaty rok.

Zamestnal sa vo svojom odbore, pracuje ako barman v hoteli Flamingo. Pri svojej práci sa stretáva s rôznou klientelou. Obsluhoval aj jednu z najväčších športových celebrít sveta, českého reprezentanta v desaťboji, Romana Šeberleho, ktorý tam bol spolu s manželkou a deťmi na dovolenke. Osobne sa s ním stretol, vlastní aj jeho cenný autogram (viď nižšie).
Popri práci Janko nezanevrel ani na šport. Vo voľnom čase hráva tenis a hneď po príchode na Tenerife bol na skúške vo futbalovom klube FC FAŇABE. Vybrali si ho a už tam hrá druhú sezónu. Majstrovská futbalová súťaž, ktorú Janko hrá, má názov PRIMERA INTERINSULAR GRUPO 2. Hrá ju 18 mužstiev a má úroveň našej 4. ligy. Pre veľmi dobré klimatické podmienky sa tu hrá futbal počas celého roka. FC FAŇABE je amatérsky klub a tréningy i majstrovské zápasy sa odohrávajú o 21. hodine večer pri umelom osvetlení. Káder mužstva tvoria v prevažnej väčšine domáci futbalisti, no sú tam aj hráči z Brazílie, Argentíny a Kolumbie. Janko je jediným Slovákom v celej súťaži. Po každom stretnutí mávajú hráči spoločné večere pozostávajúce zo špecialít španielskej kuchyne a za každý vyhraný zápas dostávajú pomerne slušné vreckové. Raritou pre nás suchozemcov je, že na niektoré futbalové stretnutia na susedný ostrov Gomera cestujú obrovskou loďou FRED OLSEN, ktorá prepravuje okrem ľudí aj osobné automobily a autobusy.
Futbal, ktorý sa tu na ostrovoch hrá, je oproti nášmu dynamickejší, rýchlejší a technickejší. A čo je veľmi dôležité, vládne tu väčšia disciplína a zanietenosť pre futbal. Preto patria niektoré španielske kluby ku svetovej špičke. Národné mužstvo Španielska je stále úradujúcim posledným majstrom nášho starého kontinentu - Európy.
Španieli majú futbal radi, je pre nich potešením i zábavou. Veľmi dobré meno tu slovenskému futbalu robili Peter Dubovský (tragicky zahynul), hrával za slávny Real Madrid a Samuel Slovák, ktorý pôsobil v prvoligovom CD Tenerife. Aj Janko tu svojím futbalovým umením i vystupovaním skvele reprezentuje naše malé Slovensko, svoje mesto a materský klub Slovan Šaštín. Vlajka nášho klubu visí na čestnom mieste v klubovni tenerifského FC FAŇABE.
Každý jeden futbalista, ktorý odíde do zahraničia, či už za prácou alebo športom, vo svojom klube chýba. Chýba hlavne svojej rodine a blízkym. Všetci veríme, že sa niekedy po návrate domov ešte v šaštínskom drese objaví.

Peter Vrtalík, otec

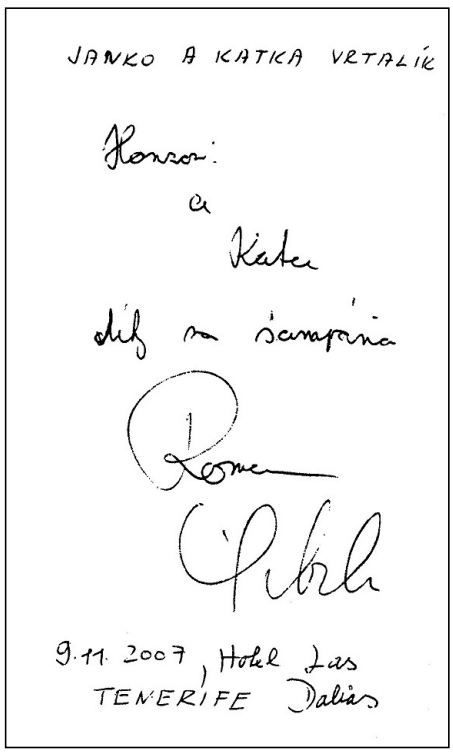

Majstrovstvá Slovenska kros triatlon - GAZÁRKA - 13.6.2009

Gazárka klub Šaštín vás pozýva na 5. ročník medzinárodného terénneho triatlonu, ktorý sa uskutoční 13.júna v našom rekreačnom stredisku Gazárka, v rámci seriálu Hertlsport extrem tour 2009. Slovenská triatlonová únia podujatie vyhlásila ako oficiálne Majstrovstvá Slovenskej republiky v kros triatlone.

Umiestnenie tratí:

Plávanie 1 km na jazere č.1. so štartom „na špici" (pri lodenici), okolo zeleného ostrova, s výbehom na breh pláže pri chatách, po oblúku smerom k stánku „U vodníka" a rovnobežne s brehom späť k lodenici.

Cyklistika 21 km v okolí jazier a lesníckej chaty „U Antálka" .

Beh 7 km okolo jazier.

Miesto: **Šaštín - Stráže, rekreačná oblasť Gazárka**

Dátum: **13. 6.2009 (sobota)**

Štart: **13.00hod. (hlavné jazero č.1)**

Štartovné: 7 euro / pretekár

V cene je zahrnuté:

- tričko s logom preteku (len pretekári prihlásení do 8.6.2009)
- pitný režim počas preteku
- občerstvenie po preteku

Ceny: 1. miesto muži 100 eur, 2. miesto 66 eur, 3. miesto 33 eur
1. miesto ženy 66 eur, 2. miesto 33 eur, 3. miesto 17 eur
Štafety a vekové kategórie 1.- 3. miesto vecné ceny.

Kategórie: M1,Z1 - 15 - 29 rokov
M2,Z2 - 30 - 39 rokov
M3,Z3 - 40 - 49 rokov
M4,Z4 - 50 - 59 rokov
M5,Z5 - 60 a viac rokov
Z - bez rozdielu veku

ŠTAFETY
(Ja - Ty - On) -PLÁVANIE: 1 km (prvý člen štafety)
MTB: 21 km (druhý člen štafety)
BEH: 7 km (tretí člen štafety)

EM Časový harmonogram:

8:00 - 12:00 hod. - prezentácia pretekárov (rekreačná oblasť Gazárka) - značenie štartových čísiel na plávanie
12:00 - 12:30 hod. - odovzdávanie bicyklov a vecí na beh do depa (kontrola bicykla - cykl. prilba)
12.30 - 12:45 hod. - rozprava (výklad tratí)
13:00 hod. - štart preteku (hlavné jazero č.1)

Informácie:
Ing. Vojtech Stacha, 034/6580025, 0905509237
Jozef Zváč 0908121123
www.h-triathlon.sk, hertl@h-triathlon.sk,
Peter Hertl 0907337787

Zahrajte sa Sudoku

			4				9	
	3	7	9		8			6
4	6	9			3			
5		4	1	7	9			
6	9						1	2
			3	6	2	9		4
			6			5	3	9
9			2		1	6	4	
	8				4			

Postup pri riešení

Mriežku je potrebné vyplniť tak, aby každý stĺpec, riadok aj štvorec s rozmermi 3x3 políčka obsahoval čísla od 1 do 9. Čísla sa nesmú opakovať. Na riešenie nie sú potrebné žiadne matematické vzorce ani výpočty, stačí len logicky uvažovať.

Riešenie z posledného čísla

9	2	3	8	6	7	1	4	5
6	5	1	4	3	9	8	2	7
7	4	8	1	2	5	9	6	3
3	6	9	5	4	1	2	7	8
2	8	4	9	7	6	5	3	1
5	1	7	3	8	2	6	9	4
8	9	6	7	1	4	3	5	2
1	7	2	6	5	3	4	8	9
4	3	5	2	9	8	7	1	6

inzercia

Novootvorená **reštaurácia ĽUBICA na ulici M.R.Štefánika 94** vás pozýva na príjemné posedenie v útulnom prostredí.

Otváracie hodiny:
pondelok až štvrtok 12.00 až 22.00 hodín
piatok a sobota 12.00 až 24.00 hodín
nedeľa - 12.00 až 22.00 hodín.

Ponuka: možnosť denného stravovania (obedy, večere, pizza...), možnosť usporiadania karov, osláv.....

Informovať sa môžete na tel. čísle: **0915/438155**

Odkaz redakcie všetkým čitateľom: PÍŠTE DO VÁŠHO HLÁSNIKA !

Všetky aktuálne zaujímavosti z dnešných dní, z dávno minulých, ale len tých, čo sa týkajú nášho mesta.
Uzávierka štvrtého čísla bude **19. mája 2009** a vyjde v mesiaci jún 2009.
Texty článkov píšte strojom alebo počítačom obriadok, alebo ručne, čitateľným písmom! **Pod článok sa vždy čitateľne podpíšte !!**
Redakcia za obsah článkov nezodpovedá, za obsah osobne zodpovedá autor článku. Anonymné články neuverejňujeme! Redakcia si však vyhradzuje právo na uverejnenie článku a jeho úpravu po stránke pravopisnej a slohovej. Časopis si možno zobrať zdarma v predajniach v našom meste. Ak ho nedostanete, môžete si po HLÁSNIK osobne prísť do mestskej knižnice v pracovné dni od 10. do 16. hodiny.

Redakcia vám ďakuje za porozumenie.

Ľadoví medvedi na Gazárke

O tom, že sa dá v jeden deň kúpať aj korčuľovať sme sa mohli presvedčiť 6. januára 2009 na „jedničke“.

Dodo Zváč - najmladší otužilec nášho mesta sa s chuťou ponoril do ľadovej vody. Pri sedemstupňovom mraze a teplote vody 1 stupeň!!! Počas plávania sa k nemu pridali aj dvaja náhodní okoloidúci. **Ing. Vojtech Stacha**

Riešenie zápalkového hlavolamu z posledného čísla:

Z tohto príkladu **IV - III = VI** ste mali za úlohu premiestniť jednu zápalku tak, aby vyšla rovnica správne.
Tu sú dve riešenia:
IX – III = VI alebo IV + II = VI.
Dúfam, že úloha zaujala viacerých čitateľov a nielen učiteľov.

TJ Slovan Šaštín Stráže

	MO DOSPELÍ			DORAST V.LIGA		
	dátum	čas	stretnutie	dátum	čas	stretnutie
16	15.3.	14:30	Šaštín-Hlboké	15.3.	12:00	Šaštín-Bojná
17	22.3.	15:00	Mokrý Háj-Šaštín	22.3.	12:30	Gbely - Šaštín
18	29.3.	15:00	Šaštín-Š.Humence	29.3.	12:30	Šaštín-Chtelnica
19	5.4.	15:30	Dubovce-Šaštín	5.4.	13:00	Jacovce-Šaštín
20	12.4.	15:30	Šaštín-Brodské	12.4.	13:00	Šaštín-Radošina
21	19.4.	16:00	Oreské-Šaštín	19.4.	13:30	V.Orvište-Šaštín
22	26.4.	16:00	Šaštín-Unín	26.4.	13:30	Šaštín-Holíč
23	3.5.	16:30	Kopčany-Šaštín	3.5.	14:00	Továrniky-Šaštín
24	10.5.	16:30	Šaštín-P.Močidlany	10.5.	14:00	Šaštín-M-Sv.Ján
25	17.5.	17:00	Sekule-Šaštín	17.5.	14:30	Šaštín-Preseľany
26	24.5.	17:00	Šaštín-Kovalov	24.5.	14:30	Senica B-Šaštín
27	31.5.	17:00	Jablonica-Šaštín	31.5.	14:30	Šaštín-D.Krupá
28	7.6.	17:00	Šaštín-Rybky	7.6.	15:00	Hlboké-Šaštín
29	14.6.	17:00	Cerová-Šaštín	14.6.	15:00	Šaštín-V.Kostoľany
30	21.6.	17:00	Šaštín-Radošovce	21.6.	15:30	Trebatice-Šaštín

Poďakovanie

Dňa 24.januára 2009 sa uskutočnil štvrtý futbalový ples TJ Slovan Šaštín,kde bola vrátane dobrej nálady aj bohatá tombola. Výbor TJ Slovan ďakuje všetkým sponzorom za pekné ceny, ktorými pomohli spestriť ples.

Výbor TJ Slovan

	DORAST II.trieda			MO ŽIACI			PRÍPRAVKA		
	dátum	čas	stretnutie	dátum	čas	stretnutie	dátum	čas	stretnutie
14	22.3.	13:00	ŠA B -Š.Humence	14.3.	10:00	Šaštín-B.Mikuláš	14.3.	13:30	Šaštín-B.Mikuláš
15	29.3.	13:30	P.Močidlany-ŠA B	21.3.	10:00	Sekule-Šaštín	21.3.	13:30	Kúty - Šaštín
16	5.4.	14:00	ŠA B-Rohov	28.3.	10:00	Šaštín - Senica C	28.3.	13:30	Šaštín - Senica B
17	12.4.	14:00	Sekule - ŠA B	4.4.	10:00	Šaštín - Hlboké	4.4.	13:30	Šaštín-M.Sv.Ján
18	19.4.	14:30	ŠA B - Kovalov	11.4.	10:00	Š.Humence - Šaštín	11.4.	13:30	VOĽNO
19	16.4.	14:30	Letničie - ŠA B	18.4.	10:00	Šaštín - P.Ves	18.4.	13:30	Šaštín - Gbely
20	3.5.	15:00	ŠA B - Dubovce	25.4.	10:00	Cerová - Šaštín	25.4.	13:30	VOĽNO
21	10.5.	15:00	Hradište - ŠA B	2.5.	10:00	Šaštín - Brodské	2.5.	13:30	Šaštín - Brodské
22	17.5.	15:30	VOĽNO	9.5.	10:00	Chropov - Šaštín	9.5.	13:30	Skalica - Šaštín
23	24.5.	15:30	VOĽNO	16.5.	10:00	Šaštín - Radošovce	16.5.	13:30	šaštín - Holíč A
24	31.5.	15:30	ŠA B - Vrádište	23.5.	10:00	Kopčany-Šaštín	23.5.	13:30	Holíč B - Šaštín
25	7.6.	16:00	ŠA B - Radimov	30.5.	10:00	Šaštín - Čáry	30.5.	13:30	Šaštín - Čáry
26	14.6.	16:00	Dojč - ŠA B	6.6.	10:00	Bor.Sv.Jur-Šaštín	6.6.	13:30	L.N.Ves - Šaštín

Poznámka : Dátum i čas stretnutia sa môže meniť podľa rozhodnutia ZsFZ alebo ObFZ.

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Blahoželáme NOVOMANŽELOM

Mário **Fialka** - Mária **Kučerová**	20.12.2008
Mário **Daniel** - Veronika **Sláviková**	23.1.2009
Michal **Dujsík** - Barbora **Kaiserová**	31.1.2009

Uvítanie detí do života

December: Viktória **Menšíková,** Erika **Danielová,** Timotej **Bíly,** Stanislava **Jarošincová.**
Január 2009: Sante **Klenová,** Michaela **Khúlová,** Viktória **Vizálošová,** Tobias **Púček,** Vivien **Fránerová.**

Blahoželáme JUBILANTOM

50-roční :
Január: Ľuboš **Daniel,** Dezider **Daniel,** Ferdinand **Daniel,** Dana **Staňková,** Zdenka **Dujsíková,** Anna **Hollá,** Anton **Hnáta,** Miroslav **Hečko**
Február: Mária **Člunková,** Jozef **Salajka,** Ružena **Snohová,** Oľga **Konečná,** Štefan **Ferenčík,** Anton **Baďura,** Ján **Hájek**

60-roční:
Január: Karol **Smetana,** Lýdia **Kormanová,** Teodor **Rehák,** Marián **Ilavský,** Štefánia **Sulíková,** Miroslava **Jakubišinová,** Viera **Rundová**
Február: Ján **Daniel,** Ladislav **Sabay,** Ľudovít **Barkóci,** Anna **Knapcová,** Matej **Troják,** Edita **Vetešková,** Jozefa **Krchňavá**

70-roční:
Január: Juliana **Farkašová**
Február: Pavla **Matulová,** Jozef **Matula**
Marec: Matilda **Poláková,** Gabriela **Belánová,** Jozef **Bartoš**

75-roční:
Január: Mária **Maxiánová**
Február: Rúžena **Haringová**
Marec: Agneša **Nemcová,** Mária **Zouharová,** Bernardína **Trávničková,** Anton **Dorúšek**

80-roční:
Január: Viktor **Salajka**
Február: Mária **Poncová**
Marec: Zita **Hájková,** Mária **Jankovičová**

85-roční:
Január: Mária **Čerňanská**
Február: Kliment **Štros,** Ján **Vystrčil**

91-ročná:
Január: Katarína **Nováková**

Navždy nás opustili

Ján Šimurda	3.12.2008
František Stanek	3.12.2008
Viktor Turanský	10.12.2008
Terézia Zámečníková	14.12.2008
Jozefína Juricová	19.12.2008
Jozefa Šefčíková	22.12.2008
Anna Fialová	3.1.2009
Rozália Ovečková	6.1.2009
Karol Zetocha	14.1.2009
Stanislav Stanek	24.1.2009
Mária Vlčková	31.1.2009
Štefan Šedivý	1.2.2009
Štefan Hrnčirík	2.2.2009
Václav Šebesta	4.2.2009
Terézia Vrtalíková	7.2.2009
Emil Sabay	8.2.2009
Jaromír Šporánek	19.2.2009

Ku Dňu matiek
Moja mama

Moja mama je milá, starostlivá a i keď sme spolu s mojimi súrodencami traja, je vždy plná energie a elánu. Je to trpezlivý a veľmi spoločenský človek.
Mama sa nebojí povedať svoj názor, nie je to žiadne plaché ani tiché „dievčatko“. Je veľmi pracovitá, i keď nemusí. Aj keď je viac pesimista ako optimista, myslí stále na svoju rodinu. Ak ju nahneváme, o pár minút nám všetko odpustí. Je to jednoducho vysnívaná mama. Preto ju mám rád a vážim si ju.
Mama je človek skromný, nepotrpí si na zbytočnosti, nezakladá si na malichernostiach. Pracuje v obchode a i keď musí denne obslúžiť veľa ľudí, na zákazníkov je milá, má pre nich vždy úsmev a vie s nimi aj dobre komunikovať. Ale nie je k ľuďom milá iba preto, že musí, ale preto, že to má vo svojej povahe a je už tak zvyknutá.
Na mame si najviac cením, že je dobrá k nám všetkým a tým vytvára pre nás harmonickú rodinu. Obľúbili sme si ju pre jej lásku k nám a i preto, že sa o nás dobre stará. Každý deň v roku. Je to darca môjho života - moja mama.

B. Bulka,
7.ročník ZŠ Šaštín-Stráže

inzercia

OPTI-M, s.r.o. Bratislava,
OČNÁ OPTIKA, Nám. slobody ŠAŠTÍN

oznamuje občanom, že otvorila svoju predajňu v budove Zdravotného strediska Šaštín-Stráže v miestnosti, kde bola predtým pohotovostná služba.
Doba prevádzky - každý pracovný deň od 8.00 do 16.00 hod.
Na vybrané druhy rámikov dávame až 50% zľavy

H L Á S N I K - informačný štvťročník MsÚ Šaštín-Stráže
Ročník X. - číslo - Marec 2009 - **Vydáva Mestský úrad Šaštín-Stráže.** Zaregistrované na Okresnom úrade Senica.
Adresa redakcie: **Mestská knižnica, Hviezdoslavova 4, 908 41 Šaštín-Stráže, telefónne číslo 034/6592 464, e-mail: kniznica.sastin-straze@mail.t-com.sk**
Šéfredaktorka: Jana Labašová. Redakčná rada: Elena Ovečková, Mgr. František Havlíček, Mgr. Ľudmila Machová, Mgr. Jana Kormanová, Rafael Menšík, Silvia Suchá. Grafická úprava a tlač: Tlačiareň Durlák, Senica.

Fašiang v Šaštíne - Strážach

Dušan Sušila - neodmysliteľná súčasť Fašiangov.

Mládenci zo Šaštína.

Ženáči s deťmi zo Šaštína.

Mládenci zo Štráží.

Deti z MŠ v Šaštíne.

Ženáči zo Šaštína.

Ženáči zo Šaštína pri tanci.

Foto: Štefan Ovečka